

Рейтинговий звіт KLMA 001-001 про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Коломийська міська об'єднана територіальна громада
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	02.06.2020 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV4+
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	02.06.2020 р.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2016-2019 роки очікуваних даних за 2020 рік в цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міської ради, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	02.06.2020
Рівень рейтингу	uaBBB
Прогноз	стабільний
Рейтингова дія	оновлення

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості Коломийської міської об'єднаної територіальної громади ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території громади без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	02.06.2020
Рівень рейтингу	uaINV4+
Рейтингова дія	визначення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) інвестиційної привабливості відносно основних категорій (рівнів).

Довідково: За шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу Коломийської міської об'єднаної територіальної громади підтримується:

- покращенням рівня бюджетної забезпеченості громади: співвідношення обсягу доходів бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2019 році становило 82,1% (75,7% у 2018 році);
- зростанням обсягу доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) протягом 2016-2019 рр.;
- низьким рівнем прямого боргу міської ради та помірним рівнем консолідованого боргового навантаження бюджету громади;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення інвестиційного клімату й надання якісних послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям громади.

Рівень кредитного рейтингу Коломийської міської об'єднаної територіальної громади обмежується:

- нижчим (на 21,2% у 2019 році) за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати за умов залежності доходної частини бюджету громади від надходжень податку з доходів фізичних осіб (питома вага цього джерела в доходах загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів становила 67,4%);
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- погіршенням макроекономічної ситуації внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19 та впливом негативних чинників на фінансовий ринок, економіку країни в цілому та соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів.

Зміст

РЕЗЮМЕ	6
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ	17
1.1. НАСЕЛЕННЯ ТА СТАН РИНКУ ПРАЦІ	19
1.2. ПРОМИСЛОВІСТЬ	22
1.3. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	26
1.4. ІНВЕСТИЦІЙНА ТА БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ	28
2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	31
2.1. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	31
2.2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ.....	32
3. БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	35
3.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ГРОМАДИ	35
3.2. ЛІКВІДНІСТЬ	39
3.3. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ	40
3.4. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ	44
3.5. БЮДЖЕТ ГРОМАДИ НА 2020 РІК	47
4. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	50
4.1. БОРГОВА ІСТОРІЯ.....	50
4.2. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ.....	50
ВИСНОВОК	52
ДОДАТКИ	53
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 1	54
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 2	55
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 3	56
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 4	57

Резюме

Загальна інформація про громаду

Коломия – місто обласного значення Івано-Франківської області, розташоване на південному заході України на лівому березі ріки Прут (ліва притока Дунаю). Коломия має вдале географічне розташування та добре транспортне сполучення (залізничне та автомобільне) з іншими містами України та закордоном. У вересні 2018 року Коломийська міська рада ухвалила рішення про добровільне приєднання Шепарівцівської сільської територіальної громади села Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, Іванівецької сільської територіальної громади села Іванівці Коломийського району Івано-Франківської області, Саджавської сільської територіальної громади сіл Саджавка та Кубаївка Надвірнянського району Івано-Франківської області та Товмачицької сільської територіальної громади села Товмачик Коломийського району Івано-Франківської області до Коломийської міської об'єднаної територіальної громади. У листопаді 2018 року Коломийська міська рада ухвалила також рішення про добровільне приєднання Воскресинцівської сільської територіальної громади села Воскресинці Коломийського району Івано-Франківської області до Коломийської міської об'єднаної територіальної громади. На дату складання цього звіту до Коломийської міської об'єднаної територіальної громади входило 6 громад (7 населених пунктів):

- місто Коломия (адміністративний центр);
- Шепарівцівська сільська територіальна громада;
- Товмачицька сільська територіальна громада;
- Іванівецька сільська територіальна громада;
- Саджавська сільська територіальна громада (села Саджавка та Кубаївка);
- Воскресинцівська сільська територіальна громада.

Територія Коломийської міської територіальної громади становить 137,15 кв. км, з них: 41,1 кв. км – землі міста Коломия, 96,05 кв. км – землі приєднаних сільських населених пунктів. Загальна чисельність населення громади – 71 тис. осіб, у тому числі: міського – 61,3 тис. осіб, сільського – 9,7 тис. осіб.

Коломийська міська об'єднана територіальна громада є самоврядною територіальною одиницею, в межах якої територіальна громада здійснює місцеве самоврядування, має свою комунальну власність, бюджет та органи місцевого самоврядування. Міський голова є головною посадовою особою територіальної громади. Він обирається відповідною територіальною громадою на основі загального виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. За результатами виборів, що відбулися у жовтні-листопаді 2015 року, міським головою було вдруге обрано Слюзара Ігоря

Богдановича. Вибори у міську раду проводились одночасно із виборами міського голови. Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 34 депутатських місця, становить 5 років.

Міська влада проводить політику прозорості діяльності. З метою більш повного задоволення потреб населення, підприємств, установ, організацій територіальної громади в об'єктивній, комплексній інформації про різні сфери суспільного життя громади, а також про діяльність та рішення органів місцевого самоврядування створений та функціонує офіційний веб-сайт міської ради (<http://kolrada.gov.ua/>). Офіційний сайт міської ради регулярно оновлюється, є доступ до документів міськради та виконкому. На сайті громади представлена політична, економічна, правова, управлінська, культурна та інша інформація про життя територіальної громади, довідкова інформація про посадових осіб місцевого самоврядування та інша важлива інформація.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Коломия

Назва показника	2016	2017	2018	2019	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	60,9	61,0	61,3	61,3	99,9
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	10,8	10,2*	10,6*	10,8*	101,1
Середньомісячна заробітна плата, грн.	3 650,0	5 475,2*	6 999,6*	8 267,4*	118,1
Заборгованість із виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	366,3	508,9	1 098,7	1 319,1	120,1
Капітальні інвестиції, млн. грн.	186,1	342,7	390,1	335,7	86,1
Прямі іноземні інвестиції (станом на кінець звітного періоду), млн. доларів США	16,8	17,9	19,1	17,2	89,9
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	22,4	28,4	34,2	26,2	76,5
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	31,0	35,8	24,8	21,8	87,9
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	18,4	19,7	19,7	22,3	113,3
Доходи бюджету, млн. грн.	410,9	585,1	645,0	734,1	113,8
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	415,4	553,1	659,1	737,4	111,9
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	3,3	2,4	1,6	0,7	42,9

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал, починаючи з 01.01.2017 р.

Соціальна сфера та економіка

Загальна чисельність населення громади – близько 71 тис. осіб, у тому числі: міського (м. Коломия) – 61,3 тис. осіб, сільського – 9,7 тис. осіб. За чисельністю населення м. Коломия належить до малих міст України. Чисельність наявного населення міста починаючи з 2017 року поступово зростала за рахунок механічного приросту. При цьому, протягом тривалого часу сальдо природного приросту у місті зберігало від'ємне значення. Зважаючи на структуру економіки Коломії, ринок праці міста мав суттєву концентрацію за основними роботодавцями (військова частина, управління

освіти міської ради, Коломийська ЦРЛ, ТзОВ «ЛЕОНІ Ваерінг Системс УА ГмбХ» та ПАТ «Укрзалізниця»). При цьому, трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята також у малому бізнесі. За розрахунками агентства, середньооблікова чисельність штатних працівників (підприємства основного кола статистичної звітності) у місті Коломия протягом минулого року в цілому зросла на 1,1% (до 10,8 тис. осіб), проте, як і в попередніх періодах, рівень зайнятості населення залишався невисоким. За результатами 2019 року питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста становила 17,6% та поступалась відповідному показнику по Україні в цілому (17,8%). Слід зазначити, що з другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. Запровадження карантину мало помірний вплив на показники ринку робочої сили та доходів населення у I кварталі 2020 року, але очікується різке погіршення за результатами II кварталу 2020 року.

Незважаючи на позитивну динаміку зростання номінальної заробітної плати, рівень оплати праці протягом 2015-2019 рр. був нижчим за середній показник по країні, що обмежувало обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету міста). Протягом 2019 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 18,1% (на 18,4% по країні в цілому) до 8 267,4 грн., що на 21,2% нижче середнього значення по країні (у 2018 році – нижче на 21%). Протягом 2016-2019 років, підприємства основного кола статистичної звітності не мали заборгованості за виплатою заробітної плати працівникам громади.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб – основного джерела наповнення загального фонду бюджету громади – була позитивною протягом усього аналізованого періоду. У 2019 році податок на доходи фізичних осіб формував 67,4% доходів загального фонду бюджету міста Коломия без урахування трансфертів, а його обсяг збільшився на 32,2% до показника відповідного періоду минулого року. Рівень виконання плану (з урахуванням змін) був високим та у 2019 році становив 103,4% планового річного показника.

Господарський комплекс Коломийської міської об'єднаної територіальної громади помірно диверсифікований за видами економічної діяльності. Місто Коломия та інші населені пункти, які входять до складу об'єднаної територіальної громади, розташовані в екологічно чистому регіоні, мають зручне залізничне й автомобільне транспортне сполучення із регіональними центрами (містами Івано-Франківськ і Чернівці) та закордоном. Основними галузями економіки міста Коломиї є промисловість, туризм, транспорт. Громада розвиває традиційні для себе галузі харчової промисловості, текстильного виробництва і виробництва одягу, виготовлення виробів із деревини і паперу, будівельних матеріалів, із виробництва готових металевих виробів, проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв, меблів, ігор та іграшок, постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря. Економічний потенціал громади характеризується також наявністю розвиненої комунальної інфраструктури, місто Коломия має достатню мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури.

Рівень диверсифікації економіки громади за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих

провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі суттєва. Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету міста Коломиї у 2019 році мали підприємства промисловості (в тому числі комунальної сфери), транспорту (ПАТ «Укрзалізниця»), військова частина та бюджетні установи (Управління освіти Коломийської міської ради та Коломийська ЦРЛ).

Рівень соціально-економічного розвитку Коломийської міської об'єднаної територіальної громади достатній. Протягом 2019 року зберігалася певна залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній та підприємств однієї галузі, але чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків була помірною. За результатами 2019 року динаміка більшості показників, що характеризують стан міської економіки, була позитивною.

У поточному році на соціальний та економічний розвиток громади значною мірою впливатимуть несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19, що позначатиметься також на динаміці доходної частини бюджету громади та чинитиме тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий потенціал громади нараховує 43 підприємства основного кола та представлений 8 галузями промисловості. Основними галузями є машинобудування, виробництво харчових продуктів і напоїв, текстильне виробництво і виробництво одягу, виготовлення виробів з деревини і паперу, будівельних матеріалів, постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря. При цьому промисловий комплекс громади суттєво концентрований за основними підприємствами, оскільки на одне підприємство (ТзОВ «ЛЕОНІ Ваерінг Системс УА ГмбХ») припадає понад 50% загального обсягу реалізованої продукції.

Промисловий комплекс Коломиї (з огляду на асортимент продукції, що виробляють підприємства громади), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Починаючи з 2017 року обсяги реалізованої промислової продукції зростали. За підсумками 2019 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 1 319,1 млн. грн., що на 20,1% перевищило відповідний показник 2018 року в фактичних цінах, але у розрахунку на 1 мешканця міста, як і в попередніх періодах, поступалося аналогічному показнику по країні.

Міська економіка значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що переважний обсяг експортних поставок громади складає продукція машинобудування, чутливість підприємств громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується передусім орієнтацією підприємств-експортерів громади переважно на ринки країн Європи. Основу товарної структури експорту складає продукція переробної промисловості – кабельні мережі для автомобільної промисловості, текстильні матеріали та текстильні

вироби, деревина і вироби з деревини, готові харчові продукти. Протягом 2016-2018 рр. зовнішньоторговельний товарооборот підприємств м. Коломії зростає. За результатами 2019 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади зменшився на 23,5% до аналогічного показника попереднього року та склав 26 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця становить 16,1% середнього показника по країні.

У громади наявні умови для подальшого зростання зовнішньоекономічної діяльності підприємств завдяки успішній співпраці з іноземними інвесторами. ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ»(завод з виробництва кабельних мереж для автомобільної промисловості, побудований із залученням коштів іноземного інвестора (концерну LEONI) на сьогодні є не тільки найбільшим роботодавцем та платником податків, а також найбільшим експортером громади. Загалом обсяг вкладених із початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку міста Коломия станом на 01.01.2020 р. становив 17,2 млн. дол. США, з яких майже 90% зосереджено на підприємствах переробної промисловості.

Інвестиційна активність на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2016-2019 рр. визначалася підприємствами промислового комплексу, мешканцями, які інвестують у будівництво житла, та владою громади. Коломийська міська рада виділяє кошти з бюджету на оновлення міської інфраструктури та співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями щодо реалізації спільних інвестиційних проєктів. Крім того, триває активна робота в напрямку залучення коштів державного фонду регіонального розвитку.

Обсяги капітальних інвестицій на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади протягом 2017-2018 рр. зростали. Найбільший приріст обсягу капітальних інвестицій мав місце в 2017 році (84,1% до показника попереднього року), що було зумовлено активною фазою реалізації інвестиційного проєкту з розбудови нового заводу із залученням коштів іноземного інвестора (концерну LEONI). Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2019 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, становила 335,7 млн. грн., що на 13,9% менше показника попереднього року, а в розрахунку на 1 мешканця – на 60,7% менше за середній показник по країні. Обсяги введеного в експлуатацію житла у 2019 році також скоротились до відповідного показника 2018 року, але в розрахунку на 1 000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, суттєво перевищували відповідні показники по країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальне господарство міста Коломия забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Житлово-комунальне господарство міста Коломия забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Для житлово-комунального господарства міста характерні проблеми, які в цілому є типовими для переважної більшості міст України, в тому числі зношеність окремих об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури, комунальних мереж та обладнання, будівель бюджетних установ що у свою чергу призводить до суттєвих втрат енергоносіїв. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері

житлово-комунального господарства, та залучає кошти із інших джерел. У цій сфері успішно реалізуються інвестиційні проекти за рахунок державних фондів та спільні з міжнародними фінансовими організаціями.

Коломийська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Міська рада проводить активну політику щодо продажу землі та приватизації комунального майна. Обсяги надходжень від продажу землі та майна протягом аналізованого періоду були значні – у 2019 році вони у сумі формували 38,7% доходів спеціального фонду бюджету міста Коломиї без урахування трансфертів. Слід зауважити, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна.

Бюджет громади

Коломия є містом обласного значення. До 2019 року зведений бюджет міста включав бюджет одного рівня – міський. У 2018 році створено Коломийську міську об'єднану територіальну громаду, до складу якої крім міста Коломия увійшли 5 громад: Шепарівцівська сільська територіальна громада, Товмачицька сільська територіальна громада, Іванівецька сільська територіальна громада, Саджавська сільська територіальна громада, Воскресинцівська сільська територіальна громада. Коломийська міська об'єднана територіальна громада має власний єдиний бюджет, який ухвалюється Коломийською міською радою – бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади (далі також бюджет Коломийської міської ОТГ).

Організація бюджетного процесу здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Фінансове управління міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території громади, загальну організацію бюджетного процесу та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету громади. У 2017-2019 рр. обслуговування коштів бюджету міста Коломия в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків не здійснювалось.

Доходи громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Коломия (без урахування трансфертів) протягом 2016-2019 рр. була позитивною. Темпи росту доходів в усіх зазначених періодах перевищували відповідні середні показники по місцевих бюджетах в цілому.

Рівень бюджетної забезпеченості протягом 2017-2019 рр. постійно зростав, але залишався помірним у порівнянні з іншими містами країни: співвідношення обсягу

доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах в цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2016 році становило 62,5%, в 2017 році – 72,1%, в 2018 році – 75,7%. За результатами 2019 року зазначений показник збільшився до 82,1% та перевищував показники окремих міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету міста Коломия характерним є значний рівень залежності місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. У 2019 році надходження від одного з основних платників податків (ТзОВ «ЛЕОНІ Ваерінг Системс УА ГмбХ») становили 11,7% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів (10,2% у 2018 році). При цьому чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є помірною. На сьогодні рівень самостійності бюджету достатній, залежність від базової дотації відсутня.

Бюджет м. Коломиї за результатами виконання в 2016-2019 рр. мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет міста за підсумками 2019 року виконано з дефіцитом обсягом 3,3 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 115,8 млн. грн., дефіцит спеціального фонду – 119,1 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передавалися із загального фонду до бюджету розвитку та залишки бюджетних коштів.

Ліквідність бюджету міста Коломия за результатами 2016-2019 рр. перебувала на низькому рівні за загальним та спеціальним фондами. Зважаючи на низькі показники ліквідності до бюджету міста у 2017 році залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів (у межах бюджетного періоду) за загальним фондом. Залежність від залучення позичок була низькою. Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджету станом на 01.01.2020 р. до видатків за січень-грудень 2019 року за загальним фондом перебувало на низькому рівні, за спеціальним фондом кредиторська заборгованість була відсутня.

Протягом 2019 року до доходної частини бюджету міста надійшло 734,1 млн. грн., або 113,8% відповідного показника попереднього року. При цьому, приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 24,2%. Обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста (без урахування трансфертів) у 2019 році зростали, проте рівень виконання річного плану за доходами був нижчим за 100% унаслідок недовиконання плану за загальним фондом. Уточнений річний план на 2019 рік за доходами в цілому було виконано на 97,2%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 96,8%, спеціального фонду – на 106,3%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Коломия за результатами 2019 року становив 737,4 млн. грн., що на 11,9% більше показника попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2019 рік план за видатками бюджету було виконано на 95,5%. Основними напрямками видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства та будівництва. Значні обсяги видатків у 2018-2019 рр.

здійснювались також за напрямками «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю» та «Охорона навколишнього природного середовища». У 2019 році рівень виконання бюджету за переважною більшістю галузей, що фінансувалися з місцевого бюджету був прийнятним.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася збереженням протягом 2016-2018 років помірної питомої ваги капітальних видатків. У 2019 році питома вага капітальних видатків зросла та становила 19,9%, що відповідає високому рівню. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Протягом 2016-2019 рр. з бюджету міста фінансувалися видатки на обслуговування прямого боргу Коломийської міської ради та здійснювалися витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою.

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік було затверджено 05.12.2019 р. Доходну частину бюджету затверджено в обсязі 626,3 млн. грн., видаткову – в обсязі 625,6 млн. грн. Приріст доходів бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади без урахування трансфертів становить 35,6% до фактичного обсягу доходів бюджету м. Коломиї у 2019 році. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни.

Основними джерелами доходної частини бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2020 році будуть податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження до бюджету громади було затверджено в обсязі на 20,5% більше від фактичних показників бюджету м. Коломиї у 2019 році. Приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 27,7% до фактичного показника надходжень податку у 2019 році).

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 13 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку, з них 0,66 млн. грн. – погашення кредиту від НЕФКО). Спеціальний фонд бюджету затверджено з дефіцитом у сумі 12,38 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду.

Слід зазначити, що починаючи з II кварталу 2020 року на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками, значною мірою впливатимуть наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19, що діють з середини березня 2020 року. В I кварталі 2020 року вплив зазначених негативних чинників на динаміку основних джерел доходної частини місцевих бюджетів був помірним.

Боргові зобов'язання громади

Станом на 01.01.2020 р. боргові зобов'язання Коломийської міської ради склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах, та залишком за кредитом, залученим за договором між НЕФКО та Коломийською міською радою від 15.12.2015 р. Пряме боргове навантаження доходної частини бюджету громади, перебуває на низькому рівні, консолідоване боргове навантаження (з урахуванням наданих гарантій) було помірним.

Інвестиційна привабливість

Рейтингове агентство визначає рівень інвестиційної привабливості шляхом аналізу складових, що відображають умови, в яких відбувається діяльність інвесторів, а саме: інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. Високий рівень інвестиційної привабливості Коломийської міської об'єднаної територіальної громади підтримується зручним економіко-географічним положенням, наявністю необхідної інфраструктури для розвитку бізнесу, сприятливим бізнес-середовищем, наявними вільними земельними ділянками та виробничими площами, відкритістю місцевої влади до роботи з іноземними та вітчизняними інвесторами та низьким рівнем політичного ризику, а також задовільним станом місцевих фінансів.

Нижче наведена характеристика основних факторів, які впливають на прийняття інвестиційних рішень та визначають якість середовища, в якому діють суб'єкти інвестування.

Основні фактори, що визначають рівень інвестиційної привабливості Коломийської міської об'єднаної територіальної громади

Коломийська міська об'єднана територіальна громада	Рівень оцінки
Географічне розташування	<i>висока привабливість</i>
Природні ресурси, екологічний стан	<i>вища за середню привабливість</i>
Транспортна інфраструктура (доступність до транспортних шляхів, стан транспортної інфраструктури міста)	<i>вища за середню привабливість</i>
Ринок трудових ресурсів (кількість працездатного населення, кадровий потенціал, рівень оплати праці)	<i>середній рівень розвитку</i>
Соціальна та інженерна інфраструктура	<i>середній рівень розвитку</i>
Рівень економічної активності в місті (крупний, середній, малий бізнес, роздрібний товарообіг)	<i>вища за середню привабливість</i>
Активність регіональної влади (сприяння/підтримка інвестиційної діяльності, інформаційна прозорість та відкритість для інвесторів)	<i>високий рівень</i>
Економічний ризик	<i>середній рівень ризику</i>
Політичний ризик	<i>низький рівень ризику</i>

Географічне розташування. Рейтингове агентство оцінює розташування міста Коломия та інших населених пунктів, які входять до складу об'єднаної територіальної громади, як досить вигідне, оскільки вони розташовані в екологічно чистому регіоні,

мають зручне залізничне й автомобільне транспортне сполучення із регіональними центрами (містами Івано-Франківськ і Чернівці) та закордоном. Це сприяє встановленню тісних економічних зв'язків як з сусідами, так і з більш віддаленими торговими партнерами.

Природні ресурси, екологічний стан. Сучасний стан навколишнього природного середовища громади можна охарактеризувати як добрий. Коломийська міська об'єднана територіальна громада знаходиться на південному заході України, в південно-східній частині Івано-Франківської області, на Передкарпатській височинній фізико-географічній області та Зовнішніх Карпатах. У порівнянні з іншими регіонами України Івано-Франківська область не відзначається високим промисловим потенціалом, відповідно, регіон має значно менший, ніж у промислових областях, рівень забруднення атмосферного повітря. Якість води в річках області в цілому також вважається задовільною.

Ринок трудових ресурсів. Ринок праці громади достатньо забезпечений трудовими ресурсами та має потенціал для їх залучення. Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників у загальній кількості населення є нижчою за загальнодержавний показник, рівень заробітної плати також є дещо нижчим за середні показники по країні. Значна частина мешканців є досить мобільною та зайнята у малому та середньому бізнесі.

Транспортна інфраструктура. Коломия розташована на перетині важливих транспортних коридорів та має зручні транспортні мережі (автомобільне та залізничне сполучення). Коломийська міська об'єднана територіальна громада знаходиться на відстані 573 км від Києва, за 64 км до обласного центру – міста Івано-Франківськ, 192 км до міста Львова, 83 км до гірськолижного курорту Буковель у селі Поляниця (шосейними дорогами). Через Коломию пролягає автомобільний шлях національного значення Н10 (Стрий – Івано-Франківськ – Чернівці) та автомобільний шлях регіонального значення Р24 (проходить територією Верховинського, Косівського, Коломийського, Городенківського, Заліщицького, Борщівського, Чемеровецького і Кам'янець-Подільського районів). У Коломії розташована залізнична вузлова станція Івано-Франківської дирекції Львівської залізниці. Найближчий аеропорт – Міжнародний аеропорт «Івано-Франківськ».

Соціальна та інженерна інфраструктура. Громада має необхідну інфраструктуру для функціонування підприємств різних видів економічної діяльності. Стан окремих об'єктів міської інфраструктури, що відносяться до сфери житлово-комунального господарства та комунального транспорту, потребує оновлення. У свою чергу міська влада щорічно виділяє кошти на відновлення інфраструктури за рахунок місцевого бюджету та має успішний досвід реалізації інвестиційних проектів у цій сфері, в тому числі проектів, спільних з міжнародними фінансовими організаціями. Рівень розвитку соціальної інфраструктури в місті достатній: на території міста діє мережа установ сфери освіти, охорони здоров'я, підприємств роздрібної торгівлі та сфери побуту, що забезпечують умови комфортного проживання мешканців.

Рівень економічної активності у місті. Громада характеризується багатогалузевою спеціалізацією господарського комплексу. Основними галузями економіки Коломії є промисловість, туризм, транспорт. Економічний потенціал громади характеризується також наявністю розвинутої комунальної інфраструктури, достатньою мережею

ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Місто характеризується динамічним розвитком малого та середнього бізнесу, розвитку якого влада громади приділяє особливу увагу.

Активність міської влади та підтримка інвестиційних проектів. Рейтингове агентство вважає, що ступінь інформаційної прозорості діяльності міської влади знаходиться на високому рівні, наявні прозорі адміністративні процедури. Бізнес-середовище є сприятливим, міська влада забезпечує необхідну підтримку розвитку підприємництва. Міська влада проводить активну роботу по залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій з метою поліпшення інфраструктури міста. Коломийська міська рада проводить політику прозорості діяльності міської влади. Офіційний сайт міської ради, який регулярно надає інформацію про події місцевого значення та розвиток громади, постійно оновлюється.

Економічні ризики. Коломийська міська об'єднана територіальна громада не характеризується підвищеною уразливістю до економічних потрясінь. Чутливість економіки громади до зміни макроекономічних показників у країні знаходиться на помірному рівні, має місце залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств.

Політичні ризики. Рейтингове агентство вважає, що на сьогодні політичний клімат громади є сприятливим для інвесторів.

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал громади

Господарський комплекс Коломийської міської об'єднаної територіальної громади помірно диверсифікований за видами економічної діяльності. Місто Коломия та інші населені пункти, які входять до складу об'єднаної територіальної громади, розташовані в екологічно чистому регіоні, мають зручне залізничне й автомобільне транспортне сполучення із регіональними центрами (містами Івано-Франківськ і Чернівці) та закордоном. Основними галузями економіки міста Коломиї є промисловість, туризм, транспорт. Громада розвиває традиційні для себе галузі харчової промисловості, текстильного виробництва і виробництва одягу, виготовлення виробів із деревини і паперу, будівельних матеріалів, з виробництва готових металевих виробів, проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв, меблів, ігор та іграшок, постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря. Економічний потенціал громади характеризується також наявністю розвиненої комунальної інфраструктури. Місто Коломия має достатню мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури.

Рівень диверсифікації економіки громади за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі суттєва. Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету міста Коломиї у 2019 році мали підприємства промисловості (в тому числі комунальної сфери), транспорту (ПАТ «Укрзалізниця»), військова частина та бюджетні установи (Управління освіти Коломийської міської ради та Коломийська ЦРЛ).

Протягом 2014-2016 рр. на економіку громад, стан місцевих фінансів негативно впливали складна ситуація в економіці країни та зростання інфляційного тиску на економіку, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. Серед основних факторів, що зумовлювали негативні економічні тенденції, були: загальнодержавна внутрішньополітична криза, анексія Криму Російською Федерацією, військовий конфлікт у східному регіоні України, розрив міжрегіональних зв'язків та погіршення відносин із окремими основними торговими партнерами, звуження зовнішнього та внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників, скорочення державного фінансування, погіршення фінансових результатів підприємств, складна ситуація на фінансовому ринку та девальвація гривні відносно основних світових валют.

Протягом 2017-2018 рр. після тривалої рецесії намітилися тенденції до поступового відновлення темпів зростання економіки, відбувалося уповільнення інфляційних процесів унаслідок стриманої монетарної та фіскальної політики, а також завдяки сприятливій динаміці світових цін на сировину та стабілізації інфляційних очікувань. Економічний розвиток України у 2019 році в цілому характеризувався позитивною динамікою (приріст ВВП до відповідного показника 2018 року у порівняних цінах становив 3,2%), що було забезпечено поживанням приватного споживання на тлі підвищення зарплат, пенсій та поліпшення споживчих настроїв, а також завдяки високим темпам зростання інвестицій (як унаслідок інвестиційної активності приватних підприємств, так і сектора загальнодержавного управління). Мало місце зростання у сферах роздрібної торгівлі, транспорту, будівництва та низки секторів

послуг. Позитивну динаміку розвитку демонстрували також підприємства агропромислового комплексу (завдяки вищій урожайності окремих озимих та ранніх сільськогосподарських культур). При цьому, динаміка розвитку промислового комплексу була слабкою: скоротили обсяги промислового виробництва підприємства енергетичного сектору, добувної промисловості та деяких видів переробної промисловості, що у свою чергу позначилось на обсягах реалізації промислової продукції в цілому та результатах підприємств оптової торгівлі. Падіння світових цін на товари, що переважають в українському експорті, у II півріччі 2019 року, в свою чергу, впливало на обсяги зовнішньої торгівлі вітчизняних підприємств. Найбільшу питому вагу в українському експорті товарів мають «Продовольчі товари та сировина для їх виробництва», а також «Чорні й кольорові метали та вироби з них». У 2019 році зберігалися негативні чинники, що впродовж попередніх років обмежували економічний розвиток та стан фінансового ринку країни, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. Незважаючи на уповільнення інфляційних процесів, укріплення гривні відносно долара США, а також пом'якшення монетарної політики Національного банку України, активність на фінансовому ринку у 2019 році, зокрема, кредитна активність банків залишалася слабкою.

У поточному році, з огляду на запровадження з середини березня 2020 року карантину¹ в Україні через поширення коронавірусного захворювання COVID-19 із фактичною заборонаю окремих видів діяльності, має місце тимчасове зменшення ділової активності, внутрішнього споживання та зайнятості населення. Негативний тиск на економічний розвиток країни чинить також зниження зовнішнього попиту на продукцію українського експорту через стрімке зниження економічної активності у світі внаслідок введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19. Крім того, посилення волатильності на світових фінансових ринках та негативні очікування інвесторів суттєво обмежили доступ України до ринку зовнішніх позик та інвестиційного капіталу. Актуальними для економічного розвитку країни залишаються ризики, пов'язані із загрозою ескалації бойових дій на сході та посиленням логістичних проблем (відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію РФ, а також можлива ескалація конфлікту з РФ в Азовському морі).

Рівень соціально-економічного розвитку Коломийської міської об'єднаної територіальної громади достатній. Протягом 2019 року зберігалася певна залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній та підприємств однієї галузі. Чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків була помірною. За результатами 2019 року динаміка більшості показників, що характеризують стан міської економіки, була позитивною. У поточному році на соціальний та економічний розвиток громади значною мірою впливатимуть несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, що позначатиметься також на динаміці доходної частини бюджету громади та чинитиме тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

¹В Україні з середини березня 2020 року діють карантинні заходи, які передбачають зокрема: заборону відвідування закладів освіти; обмеження руху громадського та міжміського транспорту, а також авіасполучення; заборону роботи закладів харчування (крім доставки), культури та розваг; заборону роботи закладів торгівлі, крім реалізації продуктів харчування, пального та роботи аптек.

1.1. Населення та стан ринку праці

Загальна чисельність населення громади – близько 71 тис. осіб., у тому числі: міського (м. Коломия) – 61,3 тис. осіб, сільського – 9,7 тис. осіб. За чисельністю населення м. Коломия належить до малих міст України. Демографічна ситуація у місті, починаючи з 2017 року, характеризувалась поступовим зростанням чисельності наявного населення за рахунок механічного приросту. При цьому, протягом тривалого часу сальдо природного приросту у місті зберігало від’ємне значення (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1. Динаміка показників демографічних процесів у місті Коломия та в Україні, тис. осіб

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Місто					
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	61,2	60,9	61,0	61,3	61,3
Природний приріст населення, тис. осіб	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2
Механічний приріст населення, тис. осіб	0,1	-0,2	0,2	0,4	0,2
Україна*					
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	42 760,5	42 584,5	42 386,4	42 153,2	41 902,4
Природний приріст населення, тис. осіб	-183,0	-186,6	-210,1	-251,8	-272,3
Механічний приріст населення, тис. осіб	14,2	10,6	12,0	18,6	21,5

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України

Зважаючи на структуру економіки Коломиї, ринок праці міста мав суттєву концентрацію за основними роботодавцями. До найбільших роботодавців відносяться: управління освіти міської ради, Коломийська ЦРЛ, ПАТ «Укрзалізниця», а також промислові підприємства. Найбільше промислове підприємство міста – ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ», на якому у 2019 році було зайнято майже 12,5% загальної чисельності штатних працівників підприємств основного кола звітності. Суттєву роль у забезпеченні зайнятості мешканців міста має також малий та середній бізнес, розвитку якого влада громади приділяє особливу увагу.

Протягом 2014-2016 рр. під впливом рецесивних тенденцій в економіці України ситуація на ринку праці країни була складною. Натомість у 2017-2019 рр. мало місце поступове відновлення попиту на робочу силу, що було забезпечено поживанням економічної активності та ділових очікувань підприємств. При цьому попит на ринку праці не був задоволений пропозицією, що було зумовлено як демографічними факторами (скороченням чисельності економічно активного населення), так і збереженням регіональних та кваліфікаційних диспропорцій на ринку праці, а також посиленням міграційних процесів. Високими темпами зростала кількість вакансій у видах діяльності, що переважно фінансуються з бюджету (державному управлінні, освіті), а також у сфері постачання електроенергії та транспорту. Натомість, у будівництві та в окремих видах промисловості кількість вакансій скоротилась. Загалом наприкінці 2019 року та на початку 2020 року ситуація на ринку праці залишалася сприятливою. З другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. Запровадження карантину мало помірний вплив на показники ринку робочої сили та

доходів населення у I кварталі 2020 року, але очікується різке погіршення за результатами II кварталу 2020 року.

Розвиток ринку праці міста Коломия у 2018-2019 рр. характеризувався зростанням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності. За розрахунками агентства², середньооблікова чисельність штатних працівників у м. Коломиї протягом минулого року в цілому зросла на 1,1% (до 10,8 тис. осіб), проте, як і в попередніх періодах, рівень зайнятості населення залишався невисоким. За результатами 2019 року питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста становила 17,6% та була меншою за відповідний показник по Україні в цілому (17,8%) (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Динаміка основних показників ринку праці (без урахування малого бізнесу) в місті Коломия та в Україні

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Місто					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	10,7	10,8	10,2*	10,6*	10,8*
Темпи росту до попереднього періоду, %	н/д	100,9	94,7	104,0	101,1
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	17,5	17,7	16,8	17,3	17,6
Україна**					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	8 064,7	7 868,1	7 679,0	7 661,0	7 443,0
Темпи росту до попереднього періоду, %	90,0	97,6	97,6	99,8	97,2
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	18,9	18,5	18,1	18,2	17,8

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

** дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України, Головне управління статистики в Івано-Франківській області

Обсяг середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Коломиї протягом 2016-2019 років зростає. Найбільший приріст заробітної плати мав місце у 2017 році, що було зумовлено суттєвим збільшенням рівня мінімальної заробітної плати відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік». За результатами 2017 року рівень оплати праці в місті збільшився на 50%, тоді як по країні приріст становив 37,1% до відповідного показника 2016 року. Випереджаючі темпи зростання рівня оплати праці в місті були зумовлені значною питомою вагою у показниках ринку праці бюджетної сфери – саме в цій сфері оплата праці найбільше залежить від динаміки мінімальної заробітної плати. У 2018 та 2019 роках, зважаючи на більш повільну динаміку зростання мінімальної заробітної плати, середньомісячна заробітна плата працівників міста зростала нижчими ніж у 2017 році темпами. За результатами 2019 року рівень оплати праці збільшився на 18,1%, тоді як по країні приріст становив 18,4% до відповідного показника 2018 року.

²у зв'язку із запровадженням нової методології звітування територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки наростаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

Незважаючи на позитивну динаміку зростання номінальної заробітної плати, рівень оплати праці протягом 2015-2019 рр. був нижчим за середній показник по країні, що обмежувало обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників міста за розрахунками рейтингового агентства у 2019 році становив 8 267,4 грн., що на 21,2% нижче середнього значення по країні (у 2018 році – нижче на 21%). При цьому, у IV кварталі 2019 року середньомісячна зарплата складала 8 559 грн. (на 9,9% більше за показник у IV кварталі 2018 року).

Таблиця 1.3. Динаміка показників заробітної плати в місті Коломия та в Україні

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
Місто					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	2 964,0	3 650,0	5 475,2*	6 999,6*	8 267,4*
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати, %	н/д	123,1	150,0	127,8	118,1
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	0,36	0,01	0,00	0,00	0,00
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	31,7	39,4	56,0	74,4	88,9
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Україна**					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	4 195,0	5 183,0	7 104,0	8 865,0	10 496,8
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати, %	120,5	123,6	137,1	124,8	118,4
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	1 880,8	1 791,0	2 368,4	1 455,7	3 034,4
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	33 831,4	40 780,4	54 551,6	67 914,8	78 127,8
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	5,6	4,4	4,3	2,1	3,9

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики в Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

** дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України, Головне управління статистики в Івано-Франківській області

Слід зазначити, що динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб була позитивною протягом усього аналізованого періоду. Приріст надходжень податку за результатами 2017, 2018 та 2019 років становив 78,9%, 25,1% та 32,2% відповідно. Рівень виконання плану (з урахуванням змін) був високим та у 2019 році становив 103,4% планового річного показника.

Протягом 2016-2019 років, підприємства основного кола статистичної звітності не мали заборгованості за виплатою заробітної плати працівникам громади.

Загальна чисельність населення громади – близько 71 тис. осіб., у тому числі міського (м. Коломия) – 61,3 тис. осіб, сільського – 9,7 тис. осіб. За чисельністю населення м. Коломия належить до малих міст України. Чисельність наявного населення міста починаючи з 2017 року поступово зростала за рахунок механічного приросту. При цьому трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята також у малому бізнесі. За розрахунками агентства, середньооблікова чисельність штатних працівників (підприємства основного кола статистичної звітності) у місті Коломия протягом минулого року в цілому зроста на 1,1% (до 10,8 тис. осіб), проте, як і в попередніх періодах, рівень зайнятості населення залишався невисоким. За результатами 2019 року питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста становила 17,6% та поступалась відповідному показнику по Україні в цілому (17,8%). Слід зазначити, що з другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. Запровадження карантину мало помірний вплив на показники ринку робочої сили та доходів населення у I кварталі 2020 року, але очікується різке погіршення за результатами II кварталу 2020 року.

Незважаючи на позитивну динаміку зростання номінальної заробітної плати, рівень оплати праці протягом 2015-2019 рр. був нижчим за середній показник по країні, що обмежувало обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Протягом 2019 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 18,1% (на 18,4% по країні в цілому) до 8 267,4 грн., що на 21,2% нижче середнього значення по країні (у 2018 році – нижче на 21%). Протягом 2016-2019 років, підприємства основного кола статистичної звітності не мали заборгованості за виплатою заробітної плати працівникам громади.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб – основного джерела наповнення загального фонду бюджету міста Коломия – була позитивною протягом усього аналізованого періоду. У 2019 році податок на доходи фізичних осіб формував 67,4% доходів загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, а його обсяг збільшився на 32,2% до показника відповідного періоду минулого року. Рівень виконання плану (з урахуванням змін) був високим та у 2019 році становив 103,4% планового річного показника.

1.2. Промисловість

Господарський комплекс м. Коломійі помірно диверсифікований за видами економічної діяльності, але промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів.

Ситуація в реальному секторі економіки країни впродовж 2015-2018 рр. була складною. Негативні ділові очікування, збільшення вартості енергоресурсів, зростання

цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів, – усі ці та інші процеси негативно впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність. Ситуація в промисловому комплексі країни впродовж 2019 року характеризувалась уповільненням обсягів промислового виробництва за окремими галузями. Спостерігалось зменшення обсягів виробництва в добувній промисловості, енергетичному секторі та окремих галузях переробної промисловості (текстильному виробництві, обробленні деревини та лісопильному виробництві, металургії та машинобудуванні). У 2019 році на розвиток промислового комплексу негативно впливало зниження цін на ключових світових товарних ринках вітчизняного експорту, зокрема, ринку чорних металів. Стримувало динаміку розвитку реального сектору проведення планових ремонтів на окремих об'єктах виробничої сфери, продовження дії заборони РФ на ввезення окремих видів машинобудівної продукції українського походження, транспортно-логістичні проблеми. За підсумками 2019 року в цілому по Україні мало місце зменшення обсягів промислового виробництва на 0,5%, обсягів реалізації промислової продукції – на 1,1% до відповідних показників попереднього року.

Чутливість промислового комплексу міста Коломия до негативних загальнодержавних факторів протягом аналізованого періоду була помірною. Починаючи з 2017 року обсяги реалізованої промислової продукції стало зростати. За підсумками 2019 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 1 319,1 млн. грн., що на 20,1% перевищило відповідний показник 2018 року в фактичних цінах, але у розрахунку на 1 мешканця міста, як і в попередніх періодах, суттєво поступалося аналогічному показнику по країні (Таблиця 2.4).

Таблиця 1.4. Динаміка основних показників промислового комплексу міста Коломия та України

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Місто					
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по місту, млн.грн	432,5	366,3	508,9	1 098,7	1 319,1
Темп росту обсягів реалізації (місто), %	н/д	84,7	138,9	215,9	120,1
Середній обсяг реалізації промислової продукції по місту у розрахунку на одного мешканця, грн.	7 067,0	6 014,8	8 342,6	17 923,3	21 531,1
Україна*					
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по країні, млн.грн	1 496 013,0	1 767 093,3	2 153 031,3	2 508 579,5	2 480 804,2
Темп росту обсягів реалізації (країна), %	125,1	118,1	121,8	116,5	98,9
Середній обсяг реалізації промислової продукції по Україні в розрахунку на одного мешканця, грн.	34 985,9	41 496,2	50 795,3	59 511,0	59 204,3

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України

Промисловий потенціал громади нараховує 43 підприємства основного кола та представлений 8 галузями промисловості. Промисловий комплекс Коломійського міста суттєво концентрований за основними підприємствами. Найбільшими промисловими підприємствами міста є: ТЗОВ ««ЛЕОНІ Ваерінг Системс УА ГмбХ», ПАТ «Заводоуправління будівельних матеріалів», ТЗОВ «Трокс Україна», ПП «Коломийський хлібокомбінат», ТЗОВ ЗПК «ЮМАС», ТЗОВ «АБО-МІКС», ТОВ УПГ «Інвест», ТДВ «Коломийське АТП», ПП «Прикарпаткабель».

Основними видами галузями є виробництво харчових продуктів і напоїв, текстильне виробництво і виробництво одягу, виготовлення виробів з деревини і паперу, будівельних матеріалів, виробництво готових металевих виробів, проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв, меблів, ігор та іграшок, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря.

Малюнок 1.1. Структура промисловості м. Коломиї за обсягами виробництва промислової продукції у 2018 році (зліва) та січні-листопад 2019 року (справа), %

Джерело: Коломийська міська рада

Серед галузей переробної промисловості найбільшу питому вагу в загальних обсягах реалізованої промислової продукції утримує машинобудування. Провідним підприємством галузі є ТзОВ «ЛЕОНИ Ваерінг Системс УА ГмбХ» – другий в Україні завод німецького концерну LEONI. Інвестиційний проект із запуску заводу в Коломиї із залученням іноземного інвестора (концерну LEONI) було розпочато у жовтні 2016 року та реалізовано протягом наступних 11 місяців. Сума інвестицій LEONI в економіку міста Коломиї склала близько 15 млн. євро. Станом на 01.01.2018 р. було завершено першу чергу будівництва заводу загальною площею 14,5 тис. кв. м, з яких 6,1 тис. кв. м – виробничі площі. У 2019 році було завершено будівництво другої черги: загальна площа становить 16,4 тис. кв. м, з яких 10 тис. кв. м – виробничі площі. Головним напрямом роботи концерну LEONI в Україні є виробництво кабельних мереж для автомобільної промисловості. Підприємство є найбільшим експортером міста. Ключовими клієнтами заводу є такі компанії всесвітньої автомобільної галузі, як Opel, Volkswagen, Porsche, Audi та Lamborghini. За результатами 2019 року ТзОВ «ЛЕОНИ Ваерінг Системс УА ГмбХ» було реалізовано продукції на суму 759,1 млн. грн. (57,5% загального обсягу реалізованої промислової продукції підприємствами міста), що на 19,7% більше за відповідний показник 2018 року. До найбільших підприємств машинобудівної галузі міста належить також ПП «Прикарпаткабель» (виготовлення кабельної продукції).

Другою за обсягами реалізації промислової продукції галузю переробної промисловості міста є виробництво неметалевої продукції. Найбільші підприємства галузі – ПрАТ «Коломийське заводоуправління будівельних матеріалів» (один із

найбільших виробників і постачальників рядової керамічної цегли та пічних кахлів у західних областях України) та ТОВ «Коломийський бетон».

До переліку найбільших підприємств харчової галузі міста входять ПП «Коломийський хлібокомбінат», ТОВ «Консервний завод «Консерваторія» (виробництво плодово-ягідних консервів та пресервів, дитячого харчування), ПрАТ «Дятьківці» (виробництво солоду), ТОВ Зернопереробна компанія «ЮМАС» (борошно пшеничне ТМ «Альбінос», борошно житнє, висівки, крупи), ТОВ «ВКФ Тріумф» (виробництво м'ясних продуктів, перероблення та консервування риби).

Серед найбільших підприємств інших галузей слід також відзначити ТзОВ «Трокс Україна» (належить до групи шведської компанії «Трокс АБ» – лідера з виробництва зовнішніх захисних систем покриття автомобілів), ТОВ «АБО-МІКС» (підприємство є учасником холдингової групи Szaboles Gabona Rt., виготовляє кормову продукцію для сільськогосподарських тварин усіх видів і вікових груп, вирощуваних за інтенсивною технологією), ТзОВ «Скіф» (виробництво меблів з дерева) .

Промисловий комплекс Коломиї (з огляду на асортимент продукції, що виробляють підприємства громади), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Протягом 2016-2019 рр. вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу громади та, відповідно, обсяги надходжень податків та зборів до місцевого бюджету був помірним.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий потенціал громади нараховує 43 підприємства основного кола та представлений 8 галузями промисловості. Основними галузями є машинобудування, виробництво харчових продуктів і напоїв, текстильне виробництво і виробництво одягу, виготовлення виробів з деревини і паперу, будівельних матеріалів, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря. При цьому промисловий комплекс громади суттєво концентрований за основними підприємствами, оскільки на одне підприємство (ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ») припадає понад 50% загального обсягу реалізованої продукції.

Промисловий комплекс Коломиї (з огляду на асортимент продукції, що виробляють підприємства громади), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Починаючи з 2017 року обсяги реалізованої промислової продукції зростали. За підсумками 2019 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 1 319,1 млн. грн., що на 20,1% перевищило відповідний показник 2018 року в фактичних цінах, але у розрахунку на 1 мешканця міста, як і в попередніх періодах, поступалося аналогічному показнику по країні.

1.3. Зовнішньоекономічна діяльність

Загалом економіка Коломийської міської об'єднаної територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів – провідне підприємство машинобудівного комплексу ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ», а також окремі підприємства харчової (ТОВ «Зернопереробна компанія «ЮМАС»»), легкої (ТзОВ «Трокс Україна») та деревообробної промисловості є експортоорієнтованими. При цьому, чутливість підприємств громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною.

Протягом попередніх років на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств України впливало зниження зовнішнього попиту на продукцію внаслідок зміни кон'юнктури світового ринку, а також труднощі з реалізацією на традиційних ринках збуту, в тому числі внаслідок припинення співробітництва України з Російською Федерацією у воєнній сфері та введення обмежень з боку РФ на поставки продукції українських підприємств. Крім того, на обсяги зовнішньої торгівлі (передусім експортних поставок) значною мірою також впливало сповільнення розвитку світової економіки на фоні посилення політики протекціонізму з боку США, а також загострення логістичних проблем (відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію РФ, а також загроза ескалації конфлікту з РФ в Азовському морі). У 2020 році введення карантинних обмежень у відповідь на поширення COVID-19 призвело до стрімкого зниження економічної активності у світі. Очікується, що у поточному році через звуження зовнішнього попиту матиме місце подальше падіння світових цін на товари, що переважають в українському експорті, що в свою чергу впливатиме на обсяги зовнішньої торгівлі вітчизняних підприємств.

Протягом 2016-2018 рр. зовнішньоторговельний товарооборот підприємств м. Коломиї зростає. За результатами 2019 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади зменшився на 23,5% до аналогічного показника попереднього року та склав 26 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця становить 16,1% середнього показника по країні.

Таблиця 1.5. Динаміка показників зовнішньої торгівлі у місті Коломия та в Україні

Показники	2016	2017	2018	2019
Місто				
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	22,4	28,4	34,2	26,2
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	128,6	127,0	120,3	76,5
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	367,6	466,1	558,1	427,1
Україна*				
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	75 611,4	92 865,1	104 481,0	110 844,0
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	100,0	122,8	112,5	106,1
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	1 775,6	2 190,9	2 478,6	2 645,3

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами протягом 2016-2018 рр. мало позитивне значення, тоді як у 2019 році коефіцієнт покриття імпорту експортом зменшився та становив 0,9. Підприємства громади постачають на експорт продукцію з високим рівнем доданої вартості: кабельні мережі для автомобільної промисловості, дерев'яні будівельні конструкції та столярні вироби, дерев'яну тару, захисні системи покриття автомобілів, панчішно-шкарпеткові вироби, продукти борошномельно-круп'яної промисловості. Партнерами у зовнішній торгівлі товарами були нерезиденти із 38 країн світу. Найважливішими країнами-партнерами з експортних операцій були: Словаччина (більше половини експортних поставок), Естонія (10,7%), Італія (6,5%), Німеччина (6,4%), Польща (3,7%) та Республіка Молдова (3,4%).

Обсяг вкладених із початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку міста на 01.01.2020 р. становив 17,2 млн. дол. США. Інвесторами були 14 країн світу, основними з яких є Велика Британія, Нідерланди та Швеція (95,3 % загального обсягу прямих інвестицій у місто). Основними напрямками інвестування є підприємства переробної промисловості. У 2016-2017 рр. було реалізовано інвестиційний проект із запуску заводу в Коломиї із залученням іноземного інвестора (концерну LEONI). Сума інвестицій LEONI в економіку міста Коломиї склала близько 15 млн. євро. На сьогодні ТзОВ «ЛЕОНИ Ваєрінг Системс УА ГмбХ», який вже восени 2017 року розпочав свою діяльність, є найбільшим роботодавцем та платником податків, а також найбільшим експортером громади. Слід зазначити, що успішна співпраця з іноземними інвесторами не тільки забезпечує надходження необхідних фінансових ресурсів до місцевої економіки, але й надає доступ до нових ринків, інновацій та технологій, створює нові можливості для бізнесу місцевих підприємств.

Міська економіка значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що переважний обсяг експортних поставок громади складає продукція машинобудування, чутливість підприємств громади до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується, передусім, орієнтацією підприємств-експортерів громади переважно на ринки країн Європи. Основу товарної структури експорту складає продукція переробної промисловості – кабельні мережі для автомобільної промисловості, текстильні матеріали та текстильні вироби, деревина і вироби з деревини, готові харчові продукти. Протягом 2016-2018 рр. зовнішньоторговельний товарооборот підприємств м. Коломиї зростав. За результатами 2019 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади зменшився на 23,5% до аналогічного показника попереднього року та склав 26 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця становить 16,1% середнього показника по країні.

Громада має умови для подальшого зростання зовнішньоекономічної діяльності підприємств завдяки успішній співпраці з іноземними інвесторами. ТзОВ «ЛЕОНІ Ваерінг Системс УА ГмБХ» (завод з виробництва кабельних мереж для автомобільної промисловості, побудований із залученням коштів іноземного інвестора (концерну LEONI) на сьогодні є не тільки найбільшим роботодавцем та платником податків, а також найбільшим експортером громади. Загалом обсяг вкладених із початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку міста Коломиї станом на 01.01.2020 р. становив 17,2 млн. дол. США, з яких майже 90% зосереджено на підприємствах переробної промисловості.

1.4. Інвестиційна та будівельна діяльність

Інвестиційна активність на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2016-2019 рр. визначалася підприємствами промислового комплексу, мешканцями, які інвестують у будівництво житла, та владою громади, за участі якої реалізується низка проектів з відновлення комунальної інфраструктури (за рахунок коштів бюджету та коштів, залучених у рамках співпраці з міжнародними фінансовими організаціями). Крім того триває активна робота в напрямку залучення коштів державного фонду регіонального розвитку.

Обсяги капітальних інвестицій на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади протягом 2017-2018 рр. зростали. Найбільший приріст обсягу капітальних інвестицій мав місце в 2017 році (84,1% до показника попереднього року), що було зумовлено активною фазою реалізації інвестиційного проекту з розбудови нового заводу із залученням коштів іноземного інвестора (концерну LEONI). Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2019 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, становила 335,7 млн. грн., що на 13,9% менше показника попереднього року, а в розрахунку на 1 мешканця – на 60,7% менше за середній показник по країні.

Інвестиційна політика громади спрямована на покращення іміджу на регіональному та міжнародному рівнях та сприяння надходженню внутрішніх і зовнішніх інвестицій у розвиток економіки. Одним із напрямів забезпечення інвестиційної привабливості Коломийської міської об'єднаної територіальної громади є розбудова промислової зони з метою покращення соціально-економічної ситуації, створення нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету громади. Для залучення інвестицій в місцеву економіку владою громади напрацьовуються та вживаються заходи щодо пошуку відповідних земельних ділянок та використання вільних виробничих площ промислових підприємств громади. Перелік та характеристика наявних інвестиційних об'єктів типу грінфілд та браунфілд, що можуть бути використані для залучення інвестицій в економіку громади, наведено на офіційному сайті міської ради (<http://kolrada.gov.ua/>).

Динаміка основних показників розвитку будівельної галузі країни у 2018 та 2019 роках була позитивною. У цей період зростали обсяги капітальних інвестицій завдяки інвестиційній активності підприємств (проведення ремонтних та будівельних робіт на виробничих підприємствах) та сектора загальнодержавного управління (проведення ремонтних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури, що

фінансуються з бюджетів). Обсяг виконаних будівельних робіт підприємствами м. Коломиї у 2016-2018 рр. не мав сталої динаміки. Обсяги виробленої підприємствами громади будівельної продукції у 2019 році становили 22,3 млн. грн. Основні показники будівельної діяльності наведено у таблиці (Таблиця 1.6).

Таблиця 1.6. Динаміка показників будівельної діяльності в місті Коломия та в Україні

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
Місто					
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	41,6	31,0	35,8	24,8	21,8
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м	679,7	509,0	586,9	404,6	355,8
Обсяг виконаних будівельних робіт*, млн.грн.	14,5	18,4	19,7	19,7	22,3
Темпи росту обсягу виконаних будівельних робіт до попереднього відповідного періоду, %	н/д	126,9	107,4	99,6	н/д
Україна**					
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	11 044,4	9 366,8	10 206,0	8 689,0	11 029,3
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м	258,3	220,0	240,8	206,1	263,2
Обсяг виконаних будівельних робіт*, млн.грн.	57 515,0	73 726,9	105 682,8	141 213,1	181 697,9
Темпи росту обсягу виконаних будівельних робіт до попереднього відповідного періоду, %	112,5	128,2	143,3	133,6	н/д

* починаючи з 01.01.2019 р. – обсяги виробленої будівельної продукції

** дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Коломийська міська рада, Державна служба статистики України

Обсяги введеного в експлуатацію житла 2019 році скоротились до відповідного показника 2018 року на 12,1% – в місті прийнято в експлуатацію 21,8 тис. кв. м загальної площі житла. При цьому, як і в попередніх періодах, у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення обсяги введеного в експлуатацію житла на території Коломийської об'єднаної територіальної громади суттєво перевищують відповідні показники по країні в цілому.

Інвестиційна активність на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2016-2019 рр. визначалася підприємствами промислового комплексу, мешканцями, які інвестують у будівництво житла, та владою громади. Коломийська міська рада виділяє кошти з бюджету на оновлення міської інфраструктури та співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями щодо реалізації спільних інвестиційних проєктів. Крім того, триває активна робота в напрямку залучення коштів державного фонду регіонального розвитку.

Обсяги капітальних інвестицій на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади протягом 2017-2018 рр. зростали. Найбільший приріст обсягу капітальних інвестицій мав місце в 2017 році (84,1% до показника попереднього року), що було зумовлено активною фазою реалізації інвестиційного проекту з розбудови нового заводу із залученням коштів іноземного інвестора (концерну LEONI). Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2019 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, становила 335,7 млн. грн., що на 13,9% менше показника попереднього року, а в розрахунку на 1 мешканця – на 60,7% менше за середній показник по країні. Обсяги введеного в експлуатацію житла у 2019 році також скоротились до відповідного показника 2018 року, але в розрахунку на 1 000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, суттєво перевищували відповідні показники по країні в цілому.

2. Комунальна власність та комунальне господарство

2.1. Житлово-комунальне господарство

Житлово-комунальне господарство міста Коломия забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Для житлово-комунального господарства міста характерні проблеми, які в цілому є типовими для переважної більшості міст України, в тому числі зношеність окремих об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури, комунальних мереж та обладнання, будівель бюджетних установ що у свою чергу призводить до суттєвих втрат енергоносіїв. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, у цій сфері успішно реалізуються інвестиційні проекти спільні з міжнародними фінансовими організаціями. Міська влада приєдналась до Угоди мерів у 2014 році та розробила і затвердила у 2018 році План дій зі сталого енергетичного розвитку (ПДСЕР) до 2020 року.

Житловий фонд м. Коломійі налічує 6,7 тис. будівель приватного сектору та 0,5 тис. багатоквартирних житлових будинків. Станом на початок поточного року у місті створено 342 ОСББ. Значна частина житлових будинків потребує капітального ремонту, в тому числі із застосуванням енергозберігаючих технологій, матеріалів та обладнання. Рішенням міської ради від 21.12.2017 р. №2193-28/2017 була затверджена Програма підтримки впровадження енергозберігаючих заходів у місті Коломійі на 2018-2020 роки. Програма передбачає створення ефективного механізму стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів у побуті шляхом відшкодування з міського бюджету частини суми кредиту, отриманого ОСББ та ЖБК міста на реалізацію енергозберігаючих заходів. За цією програмою 70 ОСББ протягом 2018-2019 рр. отримали кредити у кредитно-фінансових установах на впровадження енергозберігаючих заходів на загальну суму 11,4 млн. грн., відшкодування з міського бюджету становили 3,4 млн. грн. У вересні 2018 року рішенням міської ради було також затверджено Програму співфінансування проведення капітальних ремонтів в житлових будинках ОСББ м. Коломійі на 2018-2022 роки. Дана програма передбачає співфінансування капітальних ремонтів в обсягах: не більше 70% з міського бюджету та не менше 30% ОСББ. В 2019 році в цій програмі взяло участь 10 ОСББ на загальну суму 2,8 млн. грн., у т.ч. співфінансування міської ради – 1,82 млн. грн.

Централізоване теплопостачання житлового сектору та гаряче водопостачання у місті Коломійі відсутнє. Забезпечення соціальних об'єктів тепловою енергією для опалення здійснює комунальне підприємство «Коломиятеплосервіс». Міська влада проводить роботу в напрямку зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері. У 2019 році на виконання Програми енергозбереження та енергоефективності міста Коломійі на 2016-2020 роки, а також з метою зменшення непродуктивних енерговтрат та зниження споживання паливно-енергетичних ресурсів, було розпочато роботи по термомодернізації фасадів будівель трьох шкіл міста.

Водопостачання та водовідведення міста Коломия забезпечує КП «Коломия-водоканал», послугами якого користуються 47,2 тис. мешканців міста. З метою забезпечення мешканців якісними послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Коломияводоканал» було вже реалізовано інвестиційний проект «Розвиток міської інфраструктури – 1» (із залученням

кредитних коштів від МБРР під гарантію міської ради). На сьогодні підприємство працює над реалізацією 2-х пріоритетних проєктів, а саме: «Розвиток міської інфраструктури – 2» та «Реконструкція каналізаційних очисних споруд» (в тому числі за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища та Обласного фонду охорони навколишнього природного середовища).

Житлово-комунальне господарство міста Коломия забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Житлово-комунальне господарство міста Коломия забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Для житлово-комунального господарства міста характерні проблеми, які в цілому є типовими для переважної більшості міст України, в тому числі зношеність окремих об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури, комунальних мереж та обладнання, будівель бюджетних установ що у свою чергу призводить до суттєвих втрат енергоносіїв. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства, та залучає кошти із інших джерел. У цій сфері успішно реалізуються інвестиційні проєкти за рахунок державних фондів та спільні з міжнародними фінансовими організаціями.

2.2. Комунальна власність

Коломийська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, в тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватись як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету та спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку. Слід зауважити, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна.

Земельні ресурси

Територія Коломийської міської територіальної громади становить 137,15 кв. км, з них 41,1 кв. км – землі міста Коломия, 96,05 кв. км – землі приєднаних сільських населених пунктів. Джерелами надходжень до бюджету міста є надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення та надання земельних ділянок в оренду. Міська рада проводить активну політику щодо продажу землі. Впродовж 2019 року було продано 16 земельних ділянок комунальної власності загальною площею 2,2 га (20 ділянок площею 2,2 га у 2018 році). Слід зазначити, що продаж значної частини земель здійснюється на конкурентні основи. До міського бюджету надійшло 6 593,8 тис. грн. (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1. Інформація щодо продажу та оренди земельних ділянок у м. Коломиї

Показник	Од. виміру	2016	2017	2018	2019
Продаж					
Кількість проданих земельних ділянок	шт.	8	18	20	16
в т. ч. через аукціони	шт.	4	10	7	11
Загальна площа земельних ділянок, які були продані	га	0,220	0,071	2,153	2,175
в т. ч. через аукціони	га	0,157	0,555	1,584	0,906
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	649,7	1 795,8	8 697,8	6 593,8
Оренда					
Кількість укладених договорів оренди на кінець року	шт.	1 069	1 120	1 050	1 190
Кількість укладених договорів оренди протягом року	шт.	103	108	89	144
Загальна площа земельних ділянок, що перебувають в оренді	га	206,0	282,0	300,0	334,0
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	8 764,6	11 275,4	14 133,0	14 525,8

Джерело: Коломийська міська рада

Обсяги надходжень від продажу землі протягом аналізованого періоду були значні – вони формували майже 20% доходів спеціального фонду бюджету міста Коломия без урахування трансфертів. Вагомим джерелом наповнення бюджету громади є також кошти від оренди землі та сплати земельного податку. У 2019 році 6,9% обсягу доходної частини загального фонду бюджету м. Коломиї без урахування трансфертів формували сукупні надходження орендної плати та земельного податку з юридичних та фізичних осіб, 64,6% обсягу яких становила орендна плата.

Комунальне майно

У власності територіальної громади м. Коломиї перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом 2016-2019 рр. міська влада здійснювала приватизацію об'єктів, які належать до комунальної власності територіальної громади, та продовжила передачу в оренду вільних нежитлових приміщень (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2. Інформація щодо продажу та оренди об'єктів комунального майна в м. Коломиї

Показник	Од. виміру	2016	2017	2018	2019
Продаж					
Кількість реалізованих об'єктів комунальної власності	шт.	1	3	9	6
у т.ч. через аукціони	шт.	1	3	9	6
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що були приватизовані	кв. м	24,7	1 441,8	2 934,0	646,8
в т.ч. через аукціони	кв. м	24,7	1 441,8	2 934,0	646,8
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	239,2	8 532,2	9 842,7	6 209,2
Оренда					
Кількість укладених договорів оренди на кінець року	шт.	57	51	46	48
Кількість укладених договорів оренди протягом року	шт.	-	1	-	1
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що перебувають в оренді	кв. м	6 001,6	5 278,4	5 046,4	6 008,0
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	293,7	539,3	598,9	1 549,1

Джерело: Коломийська міська рада

Загалом за результатами 2019 року до міського бюджету надійшло близько 6,2 млн. грн. від приватизації майна – 18,8% доходів спеціального фонду бюджету м. Коломиї без урахування трансфертів. Зважаючи на приватизаційні процеси, площа об'єктів комунальної власності, що перебувають в оренді, в окремі періоди скорочувалась. У 2019 році мало місце зростання обсягу площ, що перебувають в оренді. До бюджету громади надійшло 1,5 млн. грн. плати за оренду майна, що в 2,6 рази перевищило обсяг надходжень попереднього року.

Коломийська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Міська рада проводить активну політику щодо продажу землі та приватизації комунального майна. Обсяги надходжень від продажу землі та майна протягом аналізованого періоду були значні – у 2019 році вони у сумі формували 38,7% доходів спеціального фонду бюджету м. Коломиї без урахування трансфертів. Слід зауважити, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна.

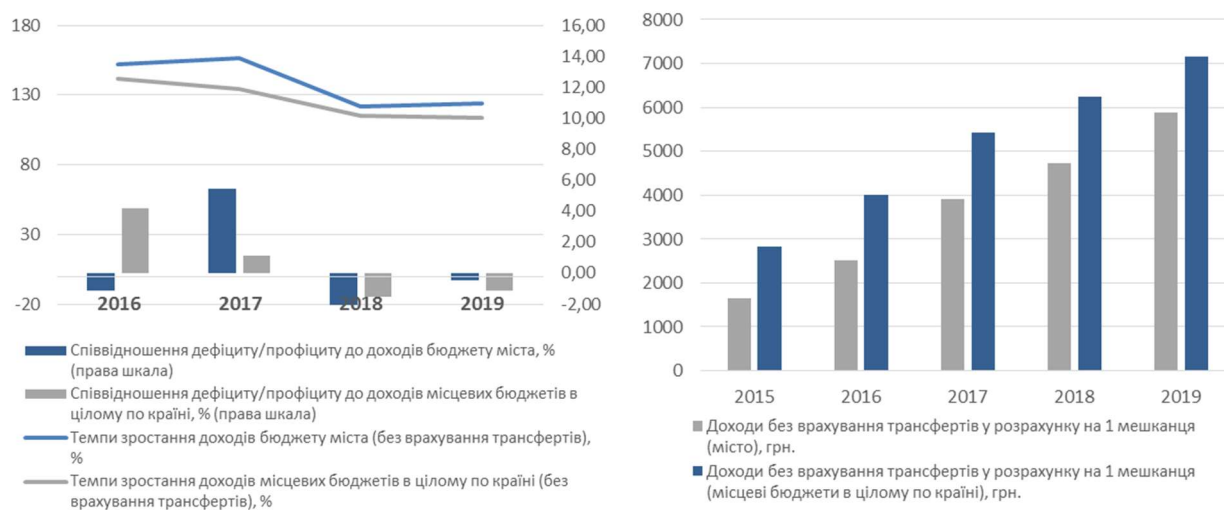
3. Бюджет територіальної громади

3.1. Загальна характеристика стану місцевих фінансів громади

Коломия є містом обласного значення. До 2019 року зведений бюджет міста включав бюджет одного рівня – міський. У 2018 році створено Коломийську міську об'єднану територіальну громаду, до складу якої крім міста Коломия увійшли 5 громад: Шепарівцівська сільська територіальна громада, Товмачицька сільська територіальна громада, Іванівецька сільська територіальна громада, Саджавська сільська територіальна громада, Воскресинцівська сільська територіальна громада. Коломийська міська об'єднана територіальна громада має власний єдиний бюджет, який ухвалюється Коломийською міською радою – бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади (далі також бюджет Коломийської міської ОТГ).

Організація бюджетного процесу здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Фінансове управління міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території громади, загальну організацію бюджетного процесу та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету громади. У 2017-2019 рр. обслуговування коштів бюджету міста Коломия в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків не здійснювалось.

Доходи громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Коломия (без урахування трансфертів) протягом 2016-2019 рр. була позитивною. Темпи росту доходів в усіх зазначених періодах перевищували відповідні середні показники по місцевих бюджетах у цілому.

Малюнок 3.1. Динаміка доходної частини міського бюджету (зліва) та бюджетної забезпеченості м. Коломиї (справа) у порівнянні до середніх показників по країні

Джерело: Дані Коломийської міської ради, Державна служба статистики України, Міністерство фінансів України

Рівень бюджетної забезпеченості протягом 2017-2019 рр. постійно зростає, але залишався помірним у порівнянні з іншими містами країни: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах в цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2016 році становило 62,5%, в 2017 році – 72,1%, в 2018 році – 75,7%. За результатами 2019 року зазначений показник збільшився до 82,1% та перевищував показники окремих міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Основні показники, що характеризують стан місцевих фінансів м. Коломиї, наведено нижче (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1. Динаміка окремих бюджетних показників м. Коломиї

Показник	2016	2017	2018	2019
Структура доходної та видаткової частин місцевого бюджету				
Співвідношення обсягу доходів бюджету міста (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця до середнього показника по країні, %	62,5	72,1	75,7	82,1
Співвідношення базової дотації до доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, %	4,2	4,1	1,6	дотація відсутня
Концентрація доходів загального фонду бюджету за основними платниками	висока	висока	висока	висока
Концентрація доходів бюджету за основними платниками	висока	висока	висока	висока
Питома вага доходів бюджету розвитку (без урахування трансфертів) в обсязі доходів спеціального фонду бюджету (без урахування трансфертів), %	17,0	63,5	71,1	54,0
Питома вага капітальних видатків у загальній сумі видатків, %	85,7	88,3	11,0	19,9
Виконання місцевого бюджету та фінансова гнучкість				
Виконання плану за доходами загального фонду (без урахування трансфертів), %	100,3	103,0	99,1	103,2
Виконання плану за доходами спеціального фонду (без урахування трансфертів), %	132,9	80,8	95,3	109,3
Виконання плану за видатками бюджету в цілому, %	99,3	93,7	94,9	95,5
Виконання плану за доходами бюджету в цілому, %	99,6	99,1	97,4	97,2
Темп росту обсягу доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів) до попереднього бюджетного періоду, %	151,8	156,3	121,8	124,2
Темп росту обсягу доходної частини бюджету міста до попереднього бюджетного періоду, %	133,3	142,4	110,2	113,8
Темп росту обсягу видаткової частини бюджету міста до попереднього бюджетного періоду, %	134,2	133,2	119,2	111,9
Співвідношення дефіциту/профіциту бюджету міста до доходної частини бюджету, %	-1,1	5,46	-2,18	-0,45
Співвідношення сальдо операційного балансу бюджету міста до операційних доходів відповідного бюджетного періоду, %	9,5	14,4	6,1	18,1
Рівень покриття фінансовими доходами видатків на обслуговування боргу, %	0,0	67,0	0,0	0,0

Джерело: Коломийська міська рада, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету міста Коломиї характерним є значний рівень залежності місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. У 2019 році надходження від одного з основних платників (ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ») становили 11,7% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів (10,2% у 2018 році). При цьому чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є помірною. На сьогодні рівень самостійності бюджету достатній, залежність від базової дотації відсутня.

Бюджет м. Коломиї у форматі бюджетного балансу із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено нижче (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2. Агрегований бюджет м. Коломиї у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2018			2019		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано
Податкові надходження	246 674,8	138,1	246 812,9	316 341,6	187,5	316 529,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	8 502,5	16 177,6	24 680,1	10 842,3	20 084,4	30 926,8
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	346 354,9	6 502,1	352 857,0	368 648,8	5 184,0	373 832,8
Операційні надходження всього	601 532,1	22 817,8	624 349,9	695 832,7	25 455,9	721 288,7
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	322 549,5	8 927,1	331 476,6	411 533,5	10 418,6	421 952,2
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	254 790,2	7,4	254 797,6	168 463,8	43,7	168 507,5
Операційні видатки всього	577 339,7	8 934,5	586 274,3	579 997,4	10 462,3	590 459,7
Операційний баланс	24 192,4	13 883,2	38 075,6	115 835,3	14 993,6	130 829,0
Фінансовий дохід	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	64,1	0,0	64,1	37,2	0,0	37,2
Фінансовий баланс	-64,1	0,0	-64,1	-37,2	0,0	-37,2
Поточний баланс	24 128,3	13 883,2	38 011,6	115 798,1	14 993,6	130 791,8
Капітальні надходження	6,4	18 540,5	18 546,9	33,0	12 803,0	12 835,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	2 114,4	0,0	2 114,4	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	2 120,8	18 540,5	20 661,3	33,0	12 803,0	12 835,9
Придбання основного капіталу	0,0	63 954,4	63 954,4	0,0	121 784,3	121 784,3
Капітальні трансферти	0,0	8 779,4	8 779,4	0,0	25 114,0	25 114,0
Капітальні видатки всього	0,0	72 733,8	72 733,8	0,0	146 898,3	146 898,3
Капітальний баланс	2 120,8	-54 193,3	-52 072,5	33,0	-134 095,3	-134 062,3
Баланс після капітальних видатків	26 249,1	-40 310,1	-14 060,9	115 831,1	-119 101,7	-3 270,6
Кредитування (з врахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	26 249,1	-40 310,1	-14 060,9	115 831,1	-119 101,7	-3 270,6
Фінансування	-26 249,1	40 310,1	14 060,9	-115 831,1	119 101,7	3 270,6
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Коломийська міська рада, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Бюджет м. Коломиї за результатами виконання в 2016–2019 рр. мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Міська рада активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами не проводила. Зважаючи на те, що у зазначеному періоді міська рада здійснювала видатки на обслуговування боргу (за кредитом від НЕФКО), фінансовий баланс мав негативне значення. У свою чергу перевищення обсягів поточних надходжень над обсягами поточних видатків як за загальним, так і за спеціальним фондами, забезпечило позитивне сальдо поточного балансу, яке спрямовувалося на покриття дефіциту капітального балансу бюджету.

Основні джерела фінансування бюджету м. Коломиї з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено нижче (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3. Основні джерела фінансування бюджету м. Коломиї, тис. грн.

Показник	2018			2019		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано
Профіцит/дефіцит	26 249,1	-40 310,1	-14 060,9	115 831,1	-119 101,7	-3 270,6
Фінансування	-26 249,1	40 310,1	14 060,9	-115 831,1	119 101,7	3 270,6
Зміни залишків	15 887,6	-827,4	15 060,2	3 538,0	668,2	4 206,2
залишок на початок року	32 790,1	712,7	33 502,8	17 296,0	2 159,2	19 455,2
залишок на кінець року	16 902,5	1 540,1	18 442,6	13 758,1	1 490,9	15 249,0
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	-887,2	-887,2	0,0	-887,2	-887,2
Внутрішні зобов'язання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зовнішні зобов'язання	0,0	-887,2	-887,2	0,0	-887,2	-887,2
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	-887,2	-887,2	0,0	-887,2	-887,2
Інші розрахунки	-2,5	-109,6	-112,1	-56,6	8,1	-48,4
кошти, що передаються до бюджету розвитку	-42 134,2	42 134,2	0,0	-119 312,5	119 312,5	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Коломийська міська рада, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Бюджет міста за підсумками 2019 року виконано з дефіцитом обсягом 3,27 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 115,83 млн. грн., дефіцит спеціального фонду – 119,1 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передавалися із загального фонду до бюджету розвитку та залишки бюджетних коштів.

3.2. Ліквідність

Ліквідність бюджету міста Коломия за результатами 2016-2019 рр. перебувала на низькому рівні за загальним та спеціальним фондами (Таблиця 3.4).

Таблиця 3.4. Динаміка показників ліквідності бюджету м. Коломиї

Показник	2016	2017	2018	2019
Співвідношення залишків на рахунках загального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків загального фонду за аналізований бюджетний період, %	0,3	6,8	2,9	2,4
Співвідношення залишків на рахунках спеціального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків спеціального фонду за аналізований бюджетний період, %	2,3	1,0	1,9	0,9
Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості загального фонду станом на кінець поточного бюджетного року до видатків загального фонду за цей період (без урахування коштів, що передаються до спеціального фонду), %	12,8	11,1	0,5	0,1
Співвідношення кредиторської заборгованості спеціального фонду станом на кінець поточного бюджетного року до видатків спеціального фонду за цей період, %	0,0	0,0	0,0	0,0
Співвідношення обсягу залучених позичок з єдиного казначейського рахунку до доходів загального фонду бюджету, %	0,0	0,9	0,0	0,0

Джерело: Коломийська міська рада, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Протягом 2018 та 2019 років суттєвих затримок з боку Державної казначейської служби щодо виконання платіжних доручень головних розпорядників бюджетних коштів не спостерігалось. При цьому, у 2017 році утворився значний обсяг боргу за загальним фондом (за видатками, що здійснюються за рахунок трансфертів з бюджетів інших рівнів). Протягом 2018-2019 рр. обсяг боргу суттєво зменшився та станом на 01.01.2020 року співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджету до видатків за січень-грудень 2019 року за загальним фондом перебувало на низькому рівні. Кредиторська заборгованість бюджетних установ за спеціальним фондом протягом усього аналізованого періоду була відсутня.

Зважаючи на низькі показники ліквідності до бюджету міста у 2017 році залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів (у межах бюджетного періоду) за загальним фондом. Залежність від залучення позичок була низькою. У 2018-2019 рр. короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів не залучалися.

3.3. Виконання доходної частини бюджету

Протягом 2019 року до доходної частини бюджету міста надійшло 734,1 млн. грн., або 97,2% планових річних призначень та 113,8% відповідного показника попереднього року. При цьому приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 24,2% (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5. Виконання доходної частини бюджету м. Коломиї, тис. грн.

Показники	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	136 130,9	208 971,3	246 812,9	306 700,3	316 529,1	103,2	128,2
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	33,1	35,7	38,3	40,6	43,1	-	-
Податок на доходи фізичних осіб	74 627,0	133 471,1	166 937,3	213 414,0	220 696,4	103,4	132,2
Податок на прибуток підприємств	98,1	100,9	49,8	100,0	88,0	88,0	176,5
Податки на власність	0,0	3,9	4,2	0,0	0,0	-	0,0
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів	0,2	0,0	0,0	143,5	149,9	104,4	-
Акцизний податок	23 501,5	26 640,9	26 788,2	26 873,5	26 971,6	100,4	100,7
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	2 485,3	4 693,4	5 286,6	7 378,0	7 804,8	105,8	147,6
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	17 050,9	18 565,8	18 649,2	20 844,0	22 486,6	107,9	120,6
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	202,1	278,6	249,8	350,0	369,0	105,4	147,7
Єдиний податок	17 933,5	23 083,2	28 452,1	37 044,5	37 361,7	100,9	131,3
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	118,6	332,1	261,6	403,3	413,8	102,6	158,1
Інші податки та збори	113,6	1 801,3	133,9	149,5	187,5	125,4	140,1
Неподаткові надходження	15 086,1	18 512,8	24 345,0	25 713,3	30 489,4	118,6	125,2
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	3,7	3,2	3,8	3,4	4,2	-	-
Власні надходження бюджетних установ та організацій	7 305,0	7 186,8	9 575,2	10 131,3	14 544,9	143,6	151,9
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	36,7	4,4	9,5	37,9	399,2	870,5
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	293,7	539,3	598,9	1 500,0	1 549,1	103,3	258,7
Державне мито	1 557,8	348,6	296,0	265,0	268,4	101,3	90,7
Плата за надання адміністративних послуг	4 738,7	6 723,3	6 520,9	7 812,0	7 995,8	102,4	122,6
Інші неподаткові надходження	1 190,9	3 678,2	7 349,7	5 995,5	6 093,3	101,6	82,9
Доходи від операцій з капіталом	892,0	10 332,2	18 546,9	14 594,9	12 835,9	87,9	69,2
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,2	1,8	2,9	1,9	1,7	-	-
Кошти від продажу основного капіталу	242,3	8 536,5	9 849,1	6 243,2	6 242,1	100,0	63,4
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	649,7	1 795,8	8 697,8	8 351,7	6 593,8	79,0	75,8
Цільові фонди	334,4	400,9	335,1	400,0	437,4	109,3	130,5
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,08	0,07	0,05	0,05	0,06	-	-
Разом доходів	152 443,5	238 217,3	290 039,8	347 408,4	360 291,8	103,7	124,2
Трансферти з державного бюджету	252 393,3	341 124,8	132 848,3	261 571,3	261 226,9	99,9	196,6
Трансферти з місцевих бюджетів	6 024,9	5 709,8	222 123,0	146 051,0	112 605,8	77,1	50,7
Усього	410 861,7	585 051,9	645 011,2	755 030,8	734 124,6	97,2	113,8

Джерело: Коломийська міська рада, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Коломиї протягом 2016-2019 рр. залишалися податкові надходження та трансферти (з державного та місцевого бюджетів). Протягом 2019 року обсяг податкових надходжень зростав високими темпами, що було забезпечено, передусім, суттєвим збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб, податку на нерухоме майно, земельних платежів, транспортного та єдиного податків.

Динаміка трансфертів до бюджету міста в 2019 році також була позитивною. Загалом, структура міжбюджетних трансфертів бюджету міста Коломия, що склалася, свідчить про підвищення достатнього рівня самостійності місцевого бюджету, залежність бюджету від надходжень базової дотації у 2019 році була відсутня.

Темп зростання неподаткових надходжень у 2019 року також був високим – приріст становив 25,2% до показника 2018 року та був забезпечений, передусім, зростанням обсягів надходжень плати за оренду комунального майна, плати за надання адміністративних послуг та власних надходжень бюджетних установ та організацій. Обсяги власних надходжень бюджетних установ зросли як за рахунок надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством, так й інших джерел власних надходжень (благодійні внески, гранти та дарунки, а також кошти, що перераховуються бюджетним установам на виконання окремих доручень). Зазначені надходження, як правило, не плануються та не мають сталої динаміки. При цьому динаміка надходжень коштів пайової участі забудовників у розвитку інфраструктури населеного пункту суттєво уповільнилась. У 2019 році, як і в попередніх періодах міська рада кошти на депозит в установах банків не розміщувала та відсоткові платежі за користування тимчасово вільними бюджетними коштами до бюджету міста не надходили.

За результатами 2019 року обсяги надходжень від приватизації майна зменшились на 36,6%, обсяги надходжень від продажу земельних ділянок зменшились на 24,2%. При цьому сукупна питома вага доходів від продажу землі та майна за результатами 2019 року, як і в попередніх періодах, була вища, ніж у більшості інших місцевих бюджетів, – вони формували близько 1,7% загального обсягу доходної частини бюджету міста.

За результатами 2019 року обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення міського бюджету зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів був дещо нижчим за 100% унаслідок недовиконання плану за загальним фондом. Уточнений річний план на 2019 рік за доходами в цілому було виконано на 97,2%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду міського бюджету виконані на 96,8%, спеціального фонду – на 106,3%. (Додатки до рейтингового звіту №№3-4).

Основними джерелами загального фонду бюджету міста у 2016-2019 рр. залишалися податок та збір на доходи фізичних осіб, плата за землю (орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб у складі податку на майно), єдиний податок, а також акцизний податок.

Податок на доходи фізичних осіб, як і раніше, має найбільшу питому вагу в структурі доходів загального фонду бюджету м. Коломиї без урахування трансфертів (67,4%). За результатами 2019 року обсяги надходжень за цим джерелом зросли на 32,2% до

показника 2018 року, рівень виконання річного плану на 2019 рік був високим – 103,4%. В аналізованому періоді в місті зберігалась концентрація надходжень цього податку за окремими основними платниками, в тому числі: Військова частина (19,4% загального обсягу надходжень податку у 2019 році), ТзОВ «ЛЕОНІ Ваєрінг Системс УА ГмбХ» (10,4%), ПАТ «Укрзалізниця» (8,3%), Управління освіти Коломийської міської ради (8,1%), Коломийська ЦРЛ (4,4%).

Упродовж 2019 року до загального фонду бюджету міста Коломия загалом надійшло 37,6 млн. грн. єдиного податку (11,4% доходів загального фонду бюджету без урахування трансфертів). Значне зростання обсягу надходжень єдиного податку (на 31,3%) було забезпечено за рахунок зростання мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму (у відсотках до яких встановлюються ставки єдиного податку 1 та 2-ї групи), а також збільшення бази оподаткування (оподатковуваного доходу платників єдиного податку) через поступове підвищення загального рівня цін на товари і послуги.

З 1 січня 2015 року вагому частину надходжень загального фонду бюджету міста формували акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів. Упродовж 2019 року до загального фонду бюджету міста загалом надійшло майже 27 млн. грн. акцизного податку (акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів, акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів та акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів), що становило 8,2% доходів загального фонду бюджету без урахування трансфертів.

Близько 7% доходів загального фонду бюджету міста Коломії (без урахування трансфертів) у аналізованому періоді формували надходження плати за землю в складі податку на нерухомість (разом земельний податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб), 64,6% надходжень яких становила орендна плата. За результатами 2019 року рівень виконання річного плану за надходженнями земельних платежів становив 107,9%, приріст до показника 2018 року – 20,6%. Зростання було забезпечено збільшенням надходжень як орендної плати, так і земельного податку з фізичних та юридичних осіб.

Після виключення з 01.01.2015 р. із переліку доходів спеціального фонду окремих надходжень (в тому числі єдиного податку та податку на нерухомість) основними джерелами наповнення залишалися доходи бюджету розвитку, власні надходження бюджетних установ та в окремих періодах цільові фонди. Починаючи з 01.01.2016 р. до надходжень спеціального фонду було також повернуто екологічний податок (протягом 2015 року він зараховувався до загального фонду). Загалом протягом 2019 року до спеціального фонду бюджету надійшло 38,3 млн. грн., що становить 106,3% планових річних показників, але на 7,5% менше відповідного показника 2018 року.

Питома вага доходів бюджету розвитку у доходах спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів) зменшилась, але залишалась високою – 54% за результатами 2019 року (71,1% у 2018 році). Обсяг доходів бюджету розвитку у 2019 році зменшився на 28% внаслідок зменшення надходжень коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту та доходів від операцій з капіталом. Важливим джерелом наповнення бюджету розвитку, крім його доходів, є кошти, що

передаються із загального фонду. На покриття дефіциту бюджету розвитку в 2019 році було спрямовано 119,3 млн. грн. коштів, що передаються із загального фонду до спеціального. При цьому необхідно відзначити, що станом на 01.01.2020 р. прямий борг Коломийської міської ради, який мав би погашатися за рахунок бюджету розвитку, становив 0,7 млн. грн.

Протягом 2019 року до доходної частини бюджету міста надійшло 734,1 млн. грн., або 113,8% відповідного показника попереднього року. При цьому приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 24,2%. Обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста (без урахування трансфертів) у 2019 році зростали, проте рівень виконання річного плану за доходами за результатами 2019 року був нижчим за 100% унаслідок недовиконання плану за загальним фондом. Уточнений річний план на 2019 рік за доходами в цілому було виконано на 97,2%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду міського бюджету виконані на 96,8%, спеціального фонду – на 106,3%.

3.4. Виконання видаткової частини бюджету

Обсяг видаткової частини бюджету міста Коломия за результатами 2019 року становив 737,4 млн. грн., що на 11,9% більше показника попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2019 рік план за видатками бюджету було виконано на 95,5%. (Таблиця 3.6).

Таблиця 3.6 Основні показники виконання видаткової частини бюджету м. Коломиї, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	16 857,4	30 734,2	48 656,2	58 928,9	96,7	121,1
Освіта	128 235,7	159 636,6	216 923,7	284 106,3	100,4	131,0
Охорона здоров'я	11 886,1	18 394,4	10 898,6	1 691,6	100,0	15,5
Соціальний захист і соціальна допомога	170 352,0	219 657,1	220 352,0	122 372,9	78,8	55,5
Культура і мистецтво	16 032,1	21 003,4	11 900,9	13 827,9	101,5	116,2
Фізична культура і спорт	3 351,8	6 688,0	10 167,4	40 258,6	99,9	396,0
Житлово-комунальне господарство	13 519,5	23 193,5	54 792,6	60 321,6	99,7	110,1
Економічна діяльність, у т.ч.	X	X	34 989,2	76 454,0	99,2	218,5
Землеустрій	8,4	320,3	428,0	459,6	90,9	107,4
Будівництво та регіональний розвиток	28 758,5	41 225,0	26 977,0	69 691,2	99,3	258,3
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	8 699,8	10 197,9	7 584,2	6 303,3	98,0	83,1
Цільові фонди	6 189,6	5 151,0	X	X	-	-
Інша діяльність, в т.ч.	X	X	7 498,4	25 961,1	98,5	346,2
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	260,0	205,5	363,2	515,6	99,1	141,9
Громадський порядок та безпека	X	X	1 111,6	1 436,6	99,9	129,2
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	0,0	5 959,5	23 971,8	98,4	402,2
Обслуговування боргу	31,1	90,8	64,1	37,2	100,0	58,1
Видатки, не віднесені до основних груп	4 275,2	6 580,4	X	X	-	-
Разом видатків	408 457,2	543 078,1	616 179,1	683 923,0	95,1	111,0
Трансферти іншим бюджетам	6 900,0	10 008,8	42 893,0	53 472,2	100,0	124,7
у т.ч. реверсна дотація	0,0	0,0	0,0	0,0	-!	-
Усього видатків	415 357,2	553 086,9	659 072,1	737 395,2	95,5	111,9

Джерело: Коломийська міська рада

Основним напрямом видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства та будівництва. Суттєві обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», за яким обраховуються в тому числі внески органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств міста. Крім того, у 2018-2019 рр. значний обсяг видатків здійснювався за напрямом «Охорона навколишнього природного середовища». У зазначеному періоді місту Коломия з рахунку Державного фонду охорони навколишнього природного середовища виділялись кошти на реконструкцію очисних споруд. У 2019 році на ці потреби виділено 20,5 млн. грн.

Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був прийнятний, але за окремими основними напрямками обсяг видатків суттєво скоротився. Зокрема, це стосується соціального захисту і соціальної допомоги, обсяги видатків за цією галуззю значною мірою залежить від обсягів надходжень трансфертів. У 2019 році було суттєво зменшено обсяг надходжень субвенції на надання субсидій населенню на оплату комунальних послуг та придбання

побутового палива та газу. Крім того, внаслідок реалізації заходів з медичної реформи було зменшено обсяги видатків за галуззю «Охорона здоров'я».

Структуру видаткової частини міського бюджету за економічною класифікацією наведено нижче (Таблиця 3.7).

Таблиця 3.7. Основні показники виконання видаткової частини бюджету м. Коломиї за економічною класифікацією видатків, тис. грн.

Показник	2016	2017	2018	2019
Поточні видатки	371 114,3	491 494,1	586 338,3	590 496,9
<i>питома вага поточних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	89,3	88,9	89,0	80,1
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	136 883,1	183 882,3	231 884,5	300 501,9
Оплата праці	112 554,3	150 483,8	190 433,4	246 831,3
Нарахування на оплату праці	24 328,8	33 398,5	41 451,2	53 670,5
Використання товарів і послуг	53 123,7	86 955,6	99 435,5	121 207,2
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	7 334,6	8 684,0	9 634,1	12 840,9
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	972,3	564,1	445,1	644,2
Продукти харчування	7 869,4	8 639,5	12 207,7	14 031,2
Оплата послуг (крім комунальних)	13 211,0	19 630,9	13 299,5	40 445,3
Видатки на відрядження	263,0	452,0	580,3	680,3
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	19 288,1	21 378,8	24 346,1	31 802,7
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	4 185,3	27 606,2	38 922,7	20 762,7
Обслуговування боргових зобов'язань	42,3	90,8	64,1	37,2
Поточні трансферти	6 748,0	5 128,0	42 854,3	53 296,5
Соціальне забезпечення	174 200,8	214 626,4	211 943,4	115 211,0
інші поточні видатки	116,3	811,0	156,6	243,1
Капітальні видатки	44 242,9	61 592,8	72 733,8	146 898,3
<i>питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	10,7	11,1	11,0	19,9
Придбання основного капіталу	34 034,6	43 967,0	63 954,4	121 784,3
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	3 701,4	3 400,3	5 585,6	6 622,4
Капітальне будівництво (придбання)	6 156,6	12 697,6	14 576,9	80 156,3
Капітальний ремонт	21 378,1	26 789,1	39 540,4	31 993,4
Реконструкція та реставрація	2 798,5	1 080,0	4 251,6	3 012,2
Придбання землі та нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0	0,0
Капітальні трансферти	10 208,3	17 625,8	8 779,4	25 114,0
Усього	415 357,2	553 086,9	659 072,1	737 395,2

Джерело: Коломийська міська рада

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася збереженням протягом 2016-2018 років помірної питомої ваги капітальних видатків. У 2019 році питома вага капітальних видатків зросла та становила 19,9%, що відповідає високому рівню. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою. Ці статті витрат підлягають фінансуванню в першу чергу (що гарантує виконання міською владою зобов'язань перед бюджетними та іншими установами за

соціально-спрямованими видатками) та не можуть змінюватися при здійсненні скорочення затверджених бюджетних призначень. Таким чином, у разі тимчасової обмеженості джерел фінансування ці видатки не підлягають перерозподілу на інші напрями, в тому числі платежі по боргу, що звужує можливості оперативного розпорядження бюджетними коштами.

Протягом 2016-2019 рр. з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Коломийської міської ради та здійснювались витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та за результатами виконання бюджету у 2019 році становила 0,006% видатків загального фонду бюджету міста.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Коломия за результатами 2019 року становив 737,4 млн. грн., що на 11,9% більше показника попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2019 рік план за видатками бюджету було виконано на 95,5%. Основними напрямками видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства та будівництва. Значні обсяги видатків у 2018-2019 рр. здійснювались також за напрямками «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю» та «Охорона навколишнього природного середовища». У 2019 році рівень виконання бюджету за переважною більшістю галузей, що фінансувались з місцевого бюджету був прийнятним.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася збереженням протягом 2016-2018 років помірної питомої ваги капітальних видатків. У 2019 році питома вага капітальних видатків зросла та становила 19,9%, що відповідає високому рівню. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Протягом 2016-2019 рр. з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Коломийської міської ради та здійснювались витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою.

3.5. Бюджет громади на 2020 рік

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік було затверджено 05.12.2019 р. Бюджет було розроблено відповідно до положень Бюджетного та Податкового кодексів України, бюджетних запитів головних

розпорядників бюджетних коштів, Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», із врахуванням прогнозних макропоказників економічного та соціального розвитку України на 2020 рік.

Доходну частину бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік затверджено у обсязі 626,3 млн. грн. (на 14,7% менше за обсяг доходів бюджету міста Коломия у 2019 році), видаткову – в обсязі 625,6 млн. грн. (на 15,2% менше). Зменшення запланованого обсягу доходної частини відбулось у частині трансфертів, тоді як приріст доходів бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади без урахування трансфертів становить 35,6% до фактичного обсягу доходів бюджету м. Коломиї у 2019 році. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни. Дані щодо планових показників бюджету громади на 2020 рік (без урахування змін) наведено в таблиці (Таблиця 3.8).

Таблиця 3.8. Основні показники бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік, тис. грн.

Доходи	2019 (бюджет міста Коломия факт)	2020 (бюджет Коломийської міської ОТГ план)	Темпи росту, %
Податкові надходження, у т. ч.:	316 529,1	381 575,5	120,5
• податок та збір на доходи фізичних осіб	220 696,4	281 750,0	127,7
• акцизний податок	26 971,6	29 800,0	110,5
• податок та орендна плата за землю	22 486,6	20 700,0	92,1
• єдиний податок	37 361,7	40 000,0	107,1
Неподаткові надходження, у т. ч.:	30 489,4	26 344,1	86,4
• власні надходження бюджетних установ	14 544,9	10 388,6	71,4
Доходи від операцій з капіталом	12 835,9	80 353,9	626,0
Цільові фонди	437,4	400,0	91,5
Всього доходів без урахування трансфертів	360 291,8	488 673,6	135,6
Трансферти	373 832,8	137 640,0	36,8
Всього доходів	734 124,6	626 313,6	85,3
в т.ч. базова дотація	0,0	0,0	-
Всього видатків	737 395,2	625 648,2	84,8
в т.ч. реверсна дотація	0,0	0,0	-
Кредитування	0,0	0,0	-
Дефіцит/профіцит	-3 270,6	665,4	-

Джерело: Коломийська міська рада

Основними джерелами доходної частини бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2020 році будуть податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено в обсязі на 20,5% більше від фактичних показників бюджету м. Коломиї у 2019 році. Такий приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 27,7% до фактичного показника надходжень податку у 2019 році). При цьому, у 2019 році обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб до бюджету м. Коломиї зросли на 32,2% до відповідного показника у 2018 році.

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 13 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку, з них 0,66 млн. грн. – погашення кредиту від НЕФКО). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено з дефіцитом у сумі 12,38 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду.

Слід зазначити, що на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками у поточному році значною мірою впливатимуть наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19, що діють з середини березня 2020 року та передбачають, зокрема, заборону окремих видів діяльності. У I кварталі 2020 року вплив несприятливих макроекономічних умов унаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину на динаміку основних джерел доходної частини місцевих бюджетів України був помірним. Очікується, що вплив негативних чинників на економіку та бюджет громади найвідчутніше позначиться впродовж II кварталу цього року.

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік було затверджено 05.12.2019 р. Доходну частину бюджету затверджено у обсязі 626,3 млн. грн., видаткову – в обсязі 625,6 млн. грн. Приріст доходів бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади без урахування трансфертів становить 35,6% до фактичного обсягу доходів бюджету м. Коломиї у 2019 році. Протягом поточного року до показників бюджету громади вносились зміни.

Основними джерелами доходної частини бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади у 2020 році будуть податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено в обсязі на 20,5% більше від фактичних показників бюджету м. Коломиї у 2019 році. Приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 27,7% до фактичного показника надходжень податку у 2019 році).

Бюджет Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 13 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку, з них 0,66 млн. грн. – погашення кредиту від НЕФКО). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено з дефіцитом у сумі 12,38 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду.

Слід зазначити, що починаючи з II кварталу 2020 року на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками, значною мірою впливатимуть наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19, що діють з середини березня 2020 року. У I кварталі 2020 року вплив зазначених негативних чинників на динаміку основних джерел доходної частини місцевих бюджетів був помірним.

4. Боргові зобов'язання територіальної громади

4.1. Боргова історія

Станом на 01.01.2020 р. боргові зобов'язання Коломийської міської ради склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах, та залишком за кредитом, залученим за договором між НЕФКО та Коломийською міською радою від 15.12.2015 р.

4.2. Консолідований борг

Прямі боргові зобов'язання

Протягом 2019 року короткострокових позичок з єдиного казначейського рахунку до бюджету міста не залучалось. Разом з тим, залишок непогашених середньострокових позик станом на 01.01.2020 р. становив 5 972,6 тис. грн. та включав непогашений залишок за середньостроковими позиками, залученими у попередніх бюджетних періодах з єдиного казначейського рахунку в зв'язку з невиконанням плану за доходами загального фонду, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів. Відповідно до Бюджетного кодексу України (п.21 прикінцевих та перехідних положень) погашення заборгованості за середньостроковими позиками перед державним бюджетом, яка знаходиться на обліку в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, не здійснюється до законодавчого врегулювання цього питання.

У 2015 році було прийнято рішення міської ради про здійснення запозичення до бюджету міста та 15.12.2015 р. укладено кредитну угоду з Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) на суму 3,53 млн. грн. з метою реалізації проекту «Капітальний ремонт мереж вуличного освітлення в м. Коломия шляхом технічного переоснащення світильників на основі LED технологій». Граничний строк дії договору – 5 років. Протягом 2016 року кошти кредиту було вибрано в повному обсязі. У 2016-2019 рр. здійснювалось обслуговування та погашення боргу відповідно до графіку. Станом на 01.01.2020 р. обсяг прямого боргу Коломийської міської ради становив 0,66 млн. грн. Бюджетом Коломийської міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік видатки на обслуговування та погашення боргу передбачено в повному обсязі.

Умовні зобов'язання (гарантії)

У 2009 році Коломийська міська рада підтримала участь та надала відповідні гарантії КП «Коломияводоканал» у реалізації спільного з МБРР інвестиційного проекту в сумі 2,6 млн. дол. США. Станом на 01.01.2020 р. за даними звіту про виконання бюджету громади у 2019 році загальний обсяг гарантованого міською радою боргу становив 1,54 млн. дол. США або 35,9 млн. грн. (у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату складання звітності).

Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

Станом на 01.01.2020 р. прострочена бюджетна кредиторська заборгованість була відсутня як за загальним так і спеціальним фондом бюджету Коломийської міської об'єднаної територіальної громади.

Боргове навантаження

Пряме боргове навантаження доходної частини бюджету громади перебуває на низькому рівні, консолідоване боргове навантаження (з урахуванням наданих гарантій) було помірним. Потреба в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства, є значною.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Коломийської міської об'єднаної територіальної громади визначено на рівні **uaBBB**, прогноз «стабільний». Рівень інвестиційної привабливості Коломийської міської об'єднаної територіальної громади визначено на рівні **uaINV4+** (високий рівень).

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських
установ

О. К. Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту № 1

Бюджетні показники Коломийської міської ОТГ у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2016	2017	2018	2019
Податкові надходження	136 130,9	208 971,3	246 812,9	316 529,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	15 420,6	18 852,5	24 680,1	30 926,8
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	258 418,2	346 273,3	352 857,0	373 832,8
Операційні надходження всього	409 969,7	574 097,1	624 349,9	721 288,7
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	190 123,1	271 648,9	331 476,6	421 952,2
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	180 948,8	219 754,4	254 797,6	168 507,5
Операційні видатки всього	371 072,0	491 403,3	586 274,3	590 459,7
Операційний баланс	38 897,7	82 693,7	38 075,6	130 829,0
Фінансовий дохід	0,0	61,2	0,0	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	42,3	90,8	64,1	37,2
Фінансовий баланс	-42,3	-29,5	-64,1	-37,2
Поточний баланс	38 855,4	82 664,2	38 011,6	130 791,8
Капітальні надходження	892,0	10 332,2	18 546,9	12 835,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	561,3	2 114,4	0,0
Капітальні надходження всього	892,0	10 893,6	20 661,3	12 835,9
Придбання основного капіталу	34 034,6	43 967,0	63 954,4	121 784,3
Капітальні трансферти	10 208,3	17 625,8	8 779,4	25 114,0
Капітальні видатки всього	44 242,9	61 592,8	72 733,8	146 898,3
Капітальний баланс	-43 350,8	-50 699,2	-52 072,5	-134 062,3
Баланс після капітальних видатків	-4 495,5	31 965,0	-14 060,9	-3 270,6
Кредитування (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-4 495,5	31 965,0	-14 060,9	-3 270,6
Фінансування	4 495,5	-31 965,0	14 060,9	3 270,6
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Коломийської міської ради, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 2

Основні джерела фінансування бюджету Коломийської міської ОТГ, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2016	2017	2018	2019
Профіцит/дефіцит	-4 495,5	31 965,0	-14 060,9	-3 270,6
Фінансування	4 495,5	-31 965,0	14 060,9	3 270,6
Зміни залишків	1 182,4	-31 035,1	15 060,2	4 206,2
залишок на початок року	3 650,1	2 467,7	33 502,8	19 455,2
залишок на кінець року	2 467,7	33 502,8	18 442,6	15 249,0
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	4 831,6	0,0	0,0
Погашення	0,0	-4 831,6	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	3 326,9	-887,2	-887,2	-887,2
Внутрішні зобов'язання	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Зовнішні зобов'язання	3 326,9	-887,2	-887,2	-887,2
Запозичення	3 525,2	0,0	0,0	0,0
Погашення	-198,3	-887,2	-887,2	-887,2
Інші розрахунки	-13,9	-42,7	-112,1	-48,4
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Коломийської міської ради, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 3

Основні показники виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Коломиї, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податок на доходи фізичних осіб	74 627,0	133 471,1	166 937,3	213 414,0	220 696,4	103,4	132,2
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	98,1	100,9	49,8	100,0	88,0	88,0	176,5
Рентна плата	0,2	0,0	0,0	143,5	149,9	104,4	-
Акцизний податок	23 501,5	26 640,9	26 788,2	26 873,5	26 971,6	100,4	100,7
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	2 485,3	4 693,4	5 286,6	7 378,0	7 804,8	105,8	147,6
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	17 050,9	18 565,8	18 649,2	20 844,0	22 486,6	107,9	120,6
Транспортний податок	202,1	278,6	249,8	350,0	369,0	105,4	147,7
Єдиний податок	17 933,5	23 083,2	28 452,1	37 044,5	37 361,7	100,9	131,3
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	118,6	335,9	261,6	403,3	413,8	102,6	158,1
Плата за надання адміністративних послуг	4 738,7	6 723,3	6 520,9	7 812,0	7 995,8	102,4	122,6
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	293,7	539,3	598,9	1 500,0	1 549,1	103,3	258,7
Державне мито	1 557,8	348,6	296,0	265,0	268,4	101,3	90,7
Інші надходження загального фонду	493,8	2 156,6	1 093,2	1 022,0	1 062,0	103,9	97,2
Разом доходів	143 101,3	216 937,5	255 183,6	317 149,8	327 216,9	103,2	128,2
Трансферти з державного бюджету	252 393,3	339 124,8	132 848,3	261 571,3	261 226,9	99,9	196,6
у т.ч. базова дотація	6 049,9	8 976,9	4 112,3	0,0	0,0	-	0,0
Трансферти з місцевих бюджетів	291,6	247,6	215 621,0	140 311,2	107 421,9	76,6	49,8
Усього загальний фонд	395 786,2	556 309,9	603 652,9	719 032,3	695 865,7	96,8	115,3

Джерело: Коломийська міська рада

Додаток до рейтингового звіту № 4

Основні показники виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Коломиї, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податки на власність	0,0	3,9	4,2	0,0	0,0	-	0,0
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	36,7	4,4	9,5	37,9	399,2	870,5
Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності	0,0	-3,7	0,0	0,0	0,0	-	-
Екологічний податок	113,5	134,5	133,9	149,5	187,5	125,4	140,1
Інші неподаткові надходження	0,0	0,0	7,5	7,5	1,8	24,2	24,1
Доходи бюджету розвитку (без врахування коштів, що передаються із загального фонду), у тому числі:	1 589,0	13 519,8	24 795,9	19 560,9	17 865,4	91,3	72,0
- надходження коштів від приватизації майна	239,2	8 532,2	9 842,7	6 209,2	6 209,2	100,0	63,1
- надходження коштів від продажу землі	649,7	1 795,8	8 697,8	8 351,7	6 593,8	79,0	75,8
- кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, отримані відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"	700,1	3 191,8	6 255,4	5 000,0	5 062,4	101,2	80,9
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Власні надходження бюджетних установ	7 305,0	7 186,8	9 575,2	10 131,3	14 544,9	143,6	151,9
Цільові фонди	334,4	400,9	335,1	400,0	437,4	109,3	130,5
Разом доходів	9 342,1	21 279,3	34 856,2	30 258,6	33 074,9	109,3	94,9
Трансферти з державного бюджету	0,0	2 000,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Трансферти з місцевих бюджетів	5 733,3	5 462,3	6 502,1	5 739,9	5 184,0	90,3	79,7
Усього спеціальний фонд	15 075,4	28 741,5	41 358,3	35 998,5	38 258,9	106,3	92,5

Джерело: Коломийська міська рада